

Kvægafgiftsfonden

Kvægafgiftsfonden

CVR-nr. 16 15 50 55

Årsregnskab

1. januar – 31. december 2023

Årsregnskabet for Kvægafgiftsfonden omfatter årsregnskab med indtægter og udgifter, balance og noter samt supplerende oplysninger. Årsregnskabet er baseret på tilskudsregnskaber fra modtagere af tilskud fra Kvægafgiftsfonden.

Indholdsfortegnelse	Side
Fondsoplysninger	3
Ledelsesberetning	4
Ledelsespåtegning	8
Den uafhængige revisors påtegning	9
Anvendt regnskabspraksis	12
Resultatopgørelse for 2023	13
Noter til resultatopgørelsen	15
Balance pr. 31.12.2023	17
Supplerende oplysninger	18
Opgørelse over de seneste 5 år	21
Noter til supplerende oplysninger	23

Fondsoplysninger

Kvægafgiftsfonden

Axelborg

Axeltorv 3, 3. sal

1609 København V

CVR-nr.: 16 15 50 55

Hjemstedskommune: København

Telefon: 33 39 40 00

Internet: www.kvaegafgiftsfonden.dk

E-mail: kvaegafgiftsfonden@kvaegafgiftsfonden.dk

Bestyrelse

Karsten Willumsen, formand

Torsten Nygaard Kristensen, næstformand

Bjørn Jepsen

Carsten Sørensen

Finn Klostermann

Gustaf Bock

Jens Lykou Petersen

Kristin Dahl-Pedersen

Liza Rosenbaum Nielsen

Niels Henrik Keinicke

Søren Sand Kirk

Yke W. Kloppenburg-Oosterwoud

Administrator

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A

Revision

EY Godkendt Revisionspartnerselskab

Dirch Passers Allé 36

2000 Frederiksberg C

Telefon: +45 73 23 30 00

copenhagen@dk.ey.com | www.ey.com

Ledelsesberetning

Fondens formål

Kvægafgiftsfondens formål er at styrke kvægsektorens udvikling. Fonden er reguleret i henhold til bekendtgørelse af lov om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om ordninger under Den Fælles Landbrugspolitik finansieret af Den Europæiske Garantifond for Landbruget m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 115 af 6. februar 2020 (landbrugsstøtteleven).

Fonden ledes af en bestyrelse med 12 medlemmer, som består af 8 repræsentanter for landbruget og fødevarerindustrien og 4 repræsentanter for offentlige interesser. Bestyrelsesmedlemmerne er udpeget af miljø- og fødevarerministeren.

Fonden kan i henhold til landbrugsstøtteleven finansiere foranstaltninger inden for følgende hovedformål: Afsætningsfremme, forskning og forsøg, produktudvikling, rådgivning, uddannelse, sygdomsforebyggelse, sygdomsbekæmpelse, dyrevelfærd, kontrol, medfinansiering af initiativer under EU-programmer samt i øvrigt foranstaltninger, som miljø- og fødevarerministeren godkender.

Til finansiering af fondens aktiviteter opkræver fonden afgifter af slagtede og eksporterede kreaturer. Derudover modtager fonden tilskud fra Promilleafgiftsfonden for landbrug, som modtager en bevilling i henhold til finansloven, jf. § 24.24.51. De overførte midler fra Promilleafgiftsfonden betegnes som promillemidler.

Fondens budget for 2023

Kvægafgiftsfondens gennemførte to ansøgningsrunder for 2023. Den første var en klimaansøgningsrunde med frist i begyndelsen af maj og derefter fondens ordinære ansøgningsrunde med ansøgningsfrist i august 2022. På bestyrelsesmødet i maj behandlede bestyrelsen de indkomne klimaansøgninger, og på mødet i september behandlede bestyrelsen ansøgningerne til den ordinære runde. Der blev samlet set for 2023 vedtaget bevillinger for 23,9 mio. kr. fordelt på 29 projekter inden for hovedformålene afsætningsfremme, forskning og forsøg, rådgivning, uddannelse, sygdomsforebyggelse, dyrevelfærd og kontrol. De samlede udgifter, inklusive revision, effektvurdering samt honorar til fondens bestyrelse og rejseudgifter udgjorde herefter 24,6 mio. kr.

Tilskuddet fra Promilleafgiftsfonden var 3,6 mio. kr. Der blev budgetteret med en overførsel fra 2022 på 1,9 mio. kr., og det blev besluttet at ændre afgiften fra 30 kr. til 35 kr. Grundet fraværet af regering i perioden 1. november 2022 til 14. december 2022 kunne afgiftsændringer fastlagt på budgettidspunktet ikke træde i kraft pr. 1 januar 2023. Dette medfører, at der i budgettet er forskellige afgiftssatser for perioderne januar til og med februar (30 kr.) og marts til og med december 2023 (35 kr.). Der blev budgetteret med produktionsafgifter af 562.000 stk. kvæg, svarende til 19.202 t.kr. Dermed budgetteredes overførslen til 2024 til 9 t.kr. svarende til 0,04 pct. af årets udgifter.

Fonden imødekom omkring årsskiftet 2022-2023 ansøgninger om forlængelse af fem 2022-projekter, der måtte udskyde gennemførelse af planlagte aktiviteter til 2023 for sammenlagt 1.036 t.kr. Det drejede sig om projekterne: *Vejene til en mere klimavenlig dansk kalve- og oksekødsproduktion udgår fra malkekvægholdet* (636 t.kr., SEGES), *Undervisningsmaterialer til LF-Skole* (36 t.kr., Landbrug & Fødevarer), *Kvalificeret arbejdskraft til den danske kødbranche* (43 t.kr., Landbrug & Fødevarer), *Fødevarer og Veterinære Forhold* (189 t.kr., Landbrug & Fødevarer) samt *Genomiske avlsværdivurdering for kødkvæg* (132 t.kr., SEGES).

Årsregnskabet for 2023

Regnskabet er udarbejdet i henhold til bekendtgørelse nr. 2198 af 26/11/2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugsområdet.

Regnskabet viser en overførsel fra 2022 til 2023 på 3,2 mio. kr. Dertil har fonden opkrævet 18,8 mio. kr. i produktionsafgifter, hvilket er 447 t.kr lavere end budgetteret,

Tilskuddet fra Promilleafgiftsfonden for landbrug var 3,5 mio. kr., hvilket er 0,1 mio. kr. lavere end budgetteret. Det skyldes, at tilskuddet fra Promilleafgiftsfonden er reduceret i forhold til det lavere forbrug i de projekter, som Promilleafgiftsfonden har støttet. Grundet forholdene på pengemarkedet har fonden haft renteindtægter af sine bankindeståender.

Kvægafgiftsfondens samlede indtægter udgjorde 25,6 mio. kr. i 2023, hvilket er 1 mio. kr. højere end budgetteret.

Fondens samlede udgifter til tilskud i 2023 udgjorde 20,8 mio. kr., hvilket svarer til en mindre udgift til tilskudsmodtagere på 3,1 mio. kr. i forhold til budgettet, idet en række tilskudsmodtagere ikke fuldt ud har anvendt det bevilgede tilskud. Af dette underforbrug er 2 mio. kr. bevilget som projektførelægelser ind i 2024.

Udgifterne til den del af fondsadministrationen, der kan finansieres af fonden, udgjorde i alt 639 t.kr., heraf er der ydet honorar til medlemmerne af fondens bestyrelse på i alt 621 t.kr. Der er brugt 12 t.kr. til effektivvurdering, hvilket er 38 t.kr. mindre end budgetteret, idet der ved budgetlægning var indregnet midler til brug for yderligere ekstern projektevaluering af udvalgte projekter. Revisionsudgifterne er opgjort til 91 t.kr., hvilket er mindre end budgetteret.

Fondens samlede udgifter udgjorde 22 mio. kr., hvilket giver en overførsel til 2023 på 4,1 mio. kr. svarende til 19,07 pct. af fondens samlede udgifter. Fratrasket tilskuddet til de aktiviteter, som er forlænget ind i 2024, er overførslen til 2024 på 1,7 mio. kr. Omkostningerne vedrørende fondens sekretariat og generelle administration var i 2023 i omegnen af 410 t.kr., der er finansieret af Landbrug & Fødevarer.

Fondens anvendelse af midlerne i 2023

Kvægafgiftsfonden har i 2023 ydet tilskud til projekter inden for hovedformålene: Afsætningsfremme, forskning og forsøg, rådgivning, uddannelse, sygdomsforebyggelse, kontrol og dyrevelfærd.

Landbrug & Fødevarers samlede tilskud i 2023 udgjorde 9,7 mio. kr. fordelt på ni projekter inkl. de fra 2022 forlængede aktiviteter. I forhold til bevillingen, er der tale om et mindre forbrug på i alt 1,5 mio. Heraf er aktiviteter for 0,1 mio. kr. forlænget ind i 2024. Underforbruget skyldes, at en række aktiviteter herunder rejseaktiviteter og afholdelse af forskellige arrangementer ikke har kunnet realiseres samt, at der i projektet Markedsadgang for oksekød budgetteres med midler til flere indgående inspektioner, end der faktisk blev afholdt.

SEGES Innovations samlede tilskud udgjorde 5,1 mio. kr. fordelt på ni projekter. I forhold til bevillingen inkl. de fra 2022 forlængede aktiviteter er der tale om et mindre forbrug på i alt 1,9 mio. kr. Heraf er 1,8 mio. kr. forlænget ind i 2024.

Aarhus Universitets tilskud udgjorde 2,2 mio. kr. til to projekter. Projekterne er gennemført som bevilget.

Teknologisk Instituts tilskud udgjorde 1,3 mio. kr. fordelt på tre projekter. Projekterne er gennemført som bevilget.

Food Organisation of Denmark's tilskud udgjorde 775 t.kr. fordelt på ét projekt. Projektet er gennemført som bevilget.

Center for Frilandsdyrs tilskud udgjorde 642 t.kr. til to projekter. Tilskuddet er i det væsentlige anvendt som bevilget.

Klassificeringsudvalgets tilskud udgjorde 434 t.kr. til ét projekt i perioden 01/01/23-30/06/23. Projektet er pr. 1/7/23 overgået til Landbrugsstyrelsen. Projektet er i perioden 1/1/23-30/6/23 gennemført som bevilget.

Københavns Universitets tilskud udgjorde 415 t.kr. fordelt på to projekter. Københavns Universitets samlede regnskab svarer ligeledes i det væsentlige til det bevilgede.

Trine Fredslund Matthisens (Gråsten Kvægpraksis) tilskud udgjorde 283 t.kr. til ét projekt. Tilskuddet er i det væsentlige anvendt som bevilget.

SAGROs tilskud udgjorde 39 t.kr. til ét projekt. Tilskuddet er i det væsentlige anvendt som bevilget.

Begivenheder efter balancedagen

Der er ikke efter balancedagen indtrådt begivenheder, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Effektvurdering af aktiviteter i 2023

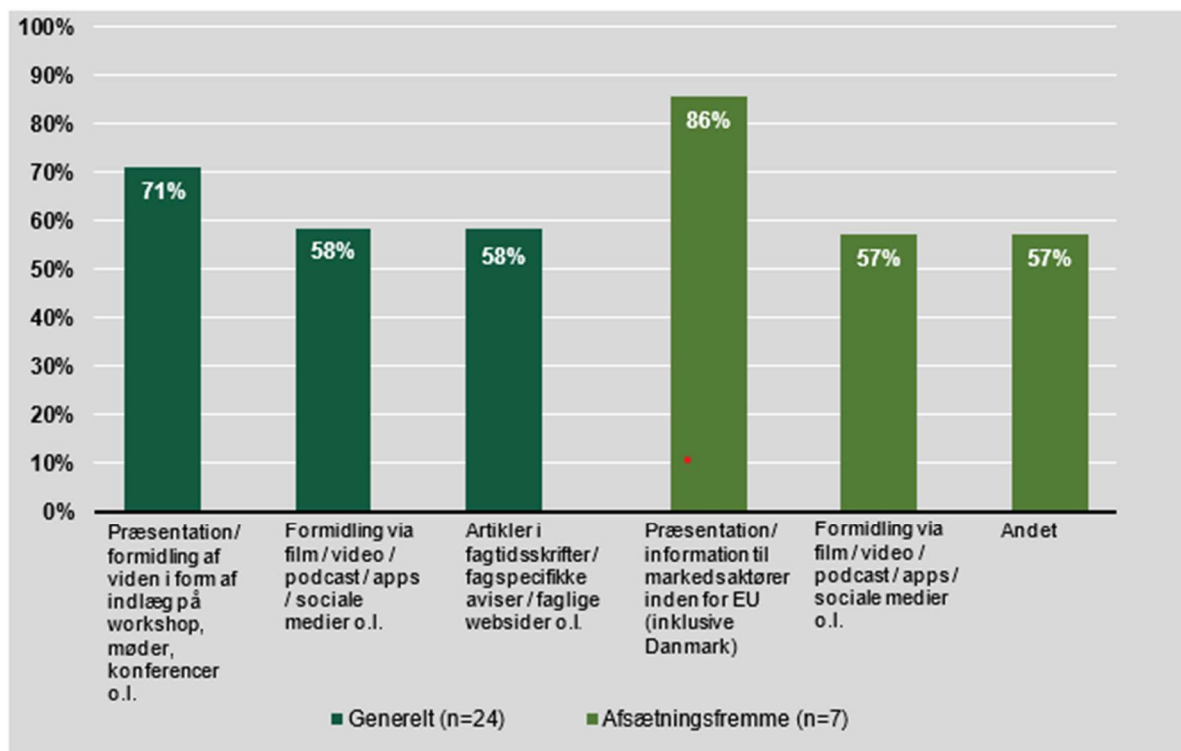
Kvægafgiftsfondens formål er at styrke kvægsektorens udviklingsmuligheder og konkurrenceevne. Fonden støtter både projekter, der giver værdi her og nu, og projekter der skaber fremtidige værdier. Fonden har en differentieret strategi med flere forskellige indsatsområder - og dermed forskellige måder at skabe værdi for sektoren.

Med henvisning til § 23, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. indenfor jordbrugsområdet redegøres i det følgende for projekternes vurdering af projekternes resultatopnåelse.

Over halvdelen af projekterne opnåede alle deres forventede leverancer. Knap tre ud af ti af projekterne opnåede omkring halvdelen af de forventede leverancer, et projekt angav at have opnået de fleste af de forventede leverancer og endelig angav kun et projekt at færre end halvdelen af de forventede leverancer var opnået.

Som en del af effektvurderingen bliver de enkelte projektledere spurgt ind til, hvilke af fondens effektindikatorer som de respektive projekter understøtter. Figur 1 nedenfor (jf. fondens effektvurderingsrapport 2023) viser et overblik over hvilke effektindikatorer de respektive projekter understøtter. I de afsætningsfremmende projekter, er der særligt stort fokus på markedsadgang og i generelle projekter har særligt reduktion i antibiotikaforbrug i kalve og ungdyr været et fokusområde.

Figur 2. Primære leverancer (n=31)

Anm: Projektlederne har kunnet angive op til tre opnåede leverancer eller resultater, og derfor summerer fordelingen ikke til 100.

Fondens egenkontrol

Fonden skal i henhold til § 24 i bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 sørge for at der udføres egenkontrol, der sikrer, at tilskudsforvaltningen er i overensstemmelse med de forvaltningsmæssige regler og principper, som beskrevet i Finansministeriets vejledning om effektiv tilskudsforvaltning.

Fondens egenkontrol er beskrevet i et egenkontrolprogram. Resultatet af den udførte egenkontrol er opsummeret i en rapport for kalenderåret 2023. Den revisorattesterede rapport skal i henhold til § 25, stk. 5, indsendes til Landbrugsstyrelsen sammen med årsregnskabet. I ledelsesberetningen til årsregnskabet skal der redegøres for resultatet af den udførte egenkontrol.

Det er i fondens egenkontrolrapport 2023 konkluderet, at fondens tilskudsforvaltning i 2023 i al væsentlighed har levet op til de forvaltningsretlige regler og principper som beskrevet i Finansministeriets vejledning om effektiv tilskudsforvaltning, samt landbrugsstøtteleven, administrationsbekendtgørelsen og øvrig lovgivning.

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og administrator har dags dato behandlet og godkendt årsregnskab for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2023 for Kvægafgiftsfonden.

Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugs- og fiskeriområdet.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver og passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af fondens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2023.

Det er vores opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Ledelsesberetningen indeholder endvidere efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen vedrører.

Randers, den 30. april 2024

Administrator

Jonas Bourn-Damm
Landbrug & Fødevarer F.m.b.A

Bestyrelse

Karsten Willumsen
formand

Torsten Nygaard Kristensen
næstformand

Jens Lykou Petersen

Bjørn Jepsen

Kristin Dahl-Pedersen

Niels Henrik Keinicke

Søren Sand Kirk

Yke W. Kloppenburg-
Oosterwoud

Finn Klostermann

Gustaf Bock

Liza Rosenbaum Nielsen

Carsten Sørensen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til bestyrelsen i Kvægafgiftsfonden

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Kvægafgiftsfonden for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023, der omfatter resultatopgørelse, balance og noter til regnskabet, herunder anvendt regnskabspraksis som fremgår på side 12-22. Årsregnskabet udarbejdes efter bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugs- og fiskeriområdet.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af fondens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023 i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugs- og fiskeriområdet.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugs- og fiskeriområdet. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af fonden i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Fonden har som sammenligningstal for indtægter og udgifter medtaget godkendte budgetter. Budgetterne har ikke været underlagt revision.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugs- og fiskeriområdet. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere fondens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere fonden, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandling som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af fondens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om fondens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at fonden ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugs- og fiskeriområdets regler.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugs- og fiskeriområdet. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

København, 30. april 2024

EY GODKENDT REVISIONSPARTNERSELSKAB
CVR-nr. 30 70 02 28

Michael N. C. Nielsen
statsaut. revisor

MNE-nr.: mne26738

Anvendt regnskabspraksis

Årsregnskabet for perioden 1. januar – 31. december 2023 er udarbejdet i overensstemmelse med god regnskabsskik i overensstemmelse med bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde mv. inden for jordbrugs- og fiskeriområdet.

Regnskabet er opstillet i Landbrugsstyrelsens skabelon herfor.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Resultatopgørelsen

Indtægter

Indtægter fra produktionsafgifter indregnes i resultatopgørelsen på retserhvervelsestidspunktet i overensstemmelse med modtagne slagte- og eksportindberetninger.

Overført overskud fra tidligere år indregnes som indtægter i indeværende år, da det overførte overskud skal dække indeværende års aktiviteter.

Modtagne tilskud fra Promilleafgiftsfonden o.lign. indregnes i takt med at omkostningerne til de tilhørende tilskudsberettigede aktiviteter afholdes.

Udgifter

Bevilgede tilskud er udgiftsført i henhold til tilskudsberettigede omkostninger i indkomne tilskudsregnskaber for regnskabsåret. Tilskudsregnskaberne er udarbejdet i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde mv. inden for jordbrugs- og fiskeriområdet.

Fondsadministrationsomkostninger omfatter omkostninger ved administrationen af fonden, og indregnes i det regnskabsår de vedrører.

Balancen

Likvider

Likvide beholdninger omfatter almindelige bankindeståender.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Skyldige tilskud

Skyldige tilskud vedrører den andel af tilskudsmodtagers anvendte tilskud, som endnu ikke er udbetalt.

Periodeafgrænsningsposter (passiv)

Periodeafgrænsningsposter under passiver vedrører tilskud o. lign. modtaget i indeværende år, som vedrører efterfølgende budgetår.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser, herunder diverse kreditorer o.lign., måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Kvægafgiftsfonden - Regnskab 2023

Beløb i 1000 kr.	Budget 2023	Regnskab 2023	Relativ fordeling af B i %	Ændring A => B 100*(B-A)/A
Note	A	B	C	D
INDTÆGTER:				
1 Overført fra forrige år	1.796	3.218		79,2
2 Produktionsafgifter	19.202	18.755		-2,3
3 Promillemidler	3.586	3.452		-3,7
4 Særbevilling og anden indtægt	-	-		-
5 Renter	-	195		-
15 Tilbagebetalinger vedr. tidligere år		160		-
I. Indtægter i alt	24.584	25.780		4,9
UDGIFTER:				
Samlede tilskud fordelt på formål				
Afsætningsfremme i alt	7.479	5.986	31,17	-20,0
Forskning og forsøg i alt	6.890	5.955	28,71	-13,6
Produktudvikling i alt	-	-	-	-
Rådgivning i alt	483	465	2,01	-3,7
Uddannelse i alt	-	69	-	-
Sygdomsforebyggelse i alt	7.867	7.598	32,79	-3,4
Sygdomsbekæmpelse i alt	-	-	-	-
Dyrevelfærd i alt	350	342	1,43	-2,3
Kontrol i alt	926	434	3,86	-53,1
6 Særlige foranstaltninger	-	-	-	-
Medfinansiering af EU-programmer i alt	-	-	-	-
II. Udgifter til formål i alt	23.995	20.849	100	-13,1
7 Fondsadministration				
8 Fondsadministration - Særpuljer	-	-		-
Revision	100	91		-8,6
Advokatbistand	-	192		-
13 Effektivurdering	50	12		-75,8
Ekstern projekturdering	-	-		-
9 Bestyrelseshonorar/befordringsgodtgørelse	430	417		-2,9
10 Tab på debitorer	-	89		-
III. Administration i alt	580	802		38,3
IV. Udgifter i alt	24.575	21.651		-11,9
Overførsel til næste år	9	4.129		
Overførsel til næste år i pct. af årets udgift	0,04%	19,07%		
11 Heraf udisponerede midler	-	2.141		
Overførsel af udisponerede midler i pct. af årets udgift	-	9,89%		
12 Supplerende oplysninger:				
Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodtagere				
Landbrug & Fødevarer	11.166	9.671	46,53	-13,4
SEGES Innovation	6.265	5.107	26,11	-18,5
Aarhus Universitet	2.233	2.233	9,31	0,0
Teknologisk Institut, DMRI	1.250	1.250	5,21	0,0

Klassificeringsudvalget	926	434	3,86	-53,1
Food Organisation of Denmark	775	775	3,23	0,0
Center for Frilandsdyr	642	642	2,68	0,0
Københavns Universitet	416	415	1,73	-0,2
Gråsten Kvægpraksis (TFM)	283	283	1,18	0,0
SAGRO I/S	39	39	0,16	0,0
V. I alt	23.995	20.849	100	-13,1

Kvægafgiftsfonden - noter til regnskab 2023

1. Overført fra forrige år	Ingen bemærkninger.			
2. Produktionsafgifter	Grundet fraværet af regering i perioden 1. november til 14. december 2022 kunne afgiftsændringer fastlagt på budgettidspunktet ikke træde i kraft pr. 1 januar 2023. Dette medfører, at der i regnskabet er forskellige afgiftssatser for perioderne januar til og med februar og marts til og med december 2023. Der blev i januar og februar slagtet og eksporteret 92.017 stk kvæg á 30 kr. og derefter 456.995 stk á 35 kr. fra marts til december.			
		Jan-feb 2023	Mar-dec 2023	Total 2023
Beløb i t.kr.		2.761	15.995	18.755
3. Promillemidler				
Beløb i 1.000 kr.		Budget 2023	Regnskab 2023	
Tilskuddet dækker følgende				
Afsætningsfremme i alt		0		0
Forskning og forsøg i alt		1.942		1.930
Produktudvikling i alt		0		0
Rådgivning i alt		214		214
Uddannelse i alt		0		0
Sygdomsforebyggelse i alt		1.252		1.202
Sygdomsbekæmpelse i alt		0		0
Dyrevelfærd i alt		0		0
Kontrol i alt		178		106
Særlige foranstaltninger		0		0
Medfinansiering af initiativer under EU-programmer		0		0
Tilskud i alt		3.586		3.452
4. Særbevilling og anden indtægt	Ingen bemærkninger.			
5. Renter	Som følge af renteforholdene på pengemarkedet har fonden i 2023 et afkast på 195 t.kr. af indeståender i banken.			
6. Særlige foranstaltninger	Ingen bemærkninger.			
7. Fondsadministration	Opgaverne vedrørende fondens sekretariat og generelle administration varetages af Landbrug & Fødevarer. Omkostningerne udgør 410 t.kr., der er finansieret af Landbrug & Fødevarer. Udgifter til generel fondsadministration er ikke finansieret af afgiftsmidler.			
8. Fondsadministration - Særpuljer	Ingen bemærkninger.			

9. Bestyrelseshonorar/ befordringsgodtgørelse	Kvægafgiftsfonden betaler honorar til bestyrelsens medlemmer baseret på forventet tidsforbrug (80-144 timer/år) og sats i henhold til Finansministeriets cirkulære herom. Honorarerne beløber sig samlet til 410 t.kr. (formand: 65 t.kr., næstformand 45 t.kr. og øvrige medlemmer: 30 t.kr.) Dertil dækkes udgifter til transport i henhold til Finansministeriets cirkulære herom, til en forventet omkostning på samlet 20 t.kr., fordelt på to møder med otte bestyrelsesmedlemmers refusion af rejseudgifter (bil+tog) på i alt 1.200 kr. samt to bestyrelsesmedlemmers refusion af kørsel på hver 200 kr. pr. møde. De samlede udgifter hertil udgjorde i 2023 416 t.kr.
10. Tab på debitorer	Fonden har i 2023 lidt tab på debitorer på 89 t.kr. primært grundet konkurser.
11. Heraf udisponerede midler	Fonden har bevilget overførsel af aktiviteter til 2024 for 1.988 t.kr. til fem projekter.
12. Supplerende oplysninger	Ingen bemærkninger.
13. Effektivurdering	Ingen bemærkninger
14. Sygdomme	Fonden støtter forebyggelse og bekæmpelse af Salmonella, BSE, IBR og BVD.
15.	Tilbagebetaling vedr. tilskud 2022

Balance pr. 31. december 2023

Note	Beløb i 1000 kr.	Regnskab 2023
Aktiver i alt		16.027
Likvide midler:		
Indestående i bank og giro		9.293
Debitorer:		
Promilleafgiftsfonden		3.452
Tilgodehavende produktionsafgifter		3.277
Landbrug & Fødevarer		4
Passiver i alt		16.027
Kreditorer:		
SEGES Innovation		1.982
Landbrug & Fødevarer		6.023
Klassificeringsudvalget		0
Teknologisk Institut		327
Food Organisation of Denmark		219
Københavns Universitet		415
Aarhus Universitet		2.233
Center for Frilandsdyr (tidl. UHF)		460
SAGRO I/S		39
Gråsten Kvægpraksis (Trine Fredslund Matthiesen)		57
Promilleafgiftsfonden		
Revisor		90
Mellemregning LF		38
Skyldige omkostninger: effekrvurdering + KM penge		15
Kreditorer i alt		11.898
Disponible midler:		
Overført fra forrige år		3.218
Årets resultat		911
Overførsel til næste år		4.129

Kvægafgiftsfonden - Regnskab 2023

Beløb i 1.000 kr.		Budget 2023	Regnskab 2023	Specifikation af anvendt statsstøtteregele
Landbrug og Fødevarer		11.166	9.671	
Afsætningsfremme				
1	Markedsadgang for Oksekød	2.338	1.275	§16
2	Markedsinformation og statistik	1.440	1.263	§16 §6
3	Overvågning via slagtedata	900	804	§6
4	International afsætning af oksekød	796	787	§16
5	Smag og ernæring: Okse- og kalvekødets styrker	730	592	§16
6	Dyrevelfærdsmærkekampagne – oksekød i fokus	500	490	§16
Afsætningsfremme		6.704	5.211	
Sygdomsforebyggelse				
7	Fødevarer og Veterinære Forhold	4.462	4.391	§6
Sygdomsforebyggelse i alt		4.462	4.391	
Uddannelse				
8	Kvalificeret arbejdskraft til den danske kødbranche	-	41	
9	Undervisningsmaterialer til LF Skole	-	28	
Uddannelse i alt		-	69	
SEGES Innovation P/S		6.265	5.107	
Sygdomsforebyggelse				
10	Overvågning af smitsomme kvægsygdomme	1.705	1.705	§23
11	Vejene til en mere klimavenlig dansk kalve- og oksekødsproduktion udgår fra malkekvægholdet	1.200	1.091	§6
12	Knæk antibiotikaforbruget hos kalve og ungdyr – en fælles udfordring!	500	411	§6
Sygdomsforebyggelse i alt		3.405	3.207	
Forskning og forsøg				
13	Genomisk avlsværdiurdering for kødkvæg anvendt på malkekvæg	650	146	§14
14	Nye fodermidler til slagtekalvefodring	600	170	§14

15	Kvalitetskød fra miljørigtige krydsningskalve (FutureBeefCross)	535	535	§14
16	Optimering af småkalves sundhed, trivsel og velfærd	525	525	§14
Forskning og forsøg i alt		2.310	1.376	
Rådgivning				
17	Krydsningskvier som naturplejere	200	182	§6
Rådgivning i alt		200	182	
Dyrevelfærd				
18	Dyrevelfærd vurderet ud fra dyrebaserede velfærdsindikatorer	350	342	§14
Dyrevelfærd i alt		350	342	
Aarhus Universitet		2.233	2.233	
Forskning og forsøg				
19	Bæredygtig slagtekalvefodring nu	1.351	1.351	§14
20	Græsbaseeret økologisk oksekød der fremmer bæredygtig spiseadfærd (GrOBEat II)	882	882	§14
Forskning og forsøg i alt		2.233	2.233	
Teknologisk Institut, DMRI		1.250	1.250	
Forskning og forsøg				
21	Visionudstyr til detektion af slagtekropsforureninger – implementering	700	700	§14
22	Optimeret kvalitet af burgerbøffer	300	300	§14
23	Registreringssystemer for slagtedata fra kvæg	250	250	§14
Forskning og forsøg i alt		1.250	1.250	
Klassificeringsudvalget		926	434	
Kontrol				
24	Kontrol med klassificering m.m. af svin og kvæg.	926	434	Ej statsstøtte
Kontrol i alt		926	434	

Food Organisation of Denmark		775	775	
Afsætningsfremme				
25	Okse gør grønt	775	775	§16
Afsætningsfremme		775	775	
Center for Frilandsdyr				
Forskning og forsøg		642	642	
26	Afgrænsning af efterafgrøder	341	341	§14
27	Den gode afgræsningsplan – sådan fremmes biodiversiteten på naturarealer	301	301	§14
Forskning og forsøg i alt		642	642	
Københavns Universitet				
Forskning og forsøg		416	415	
28	VetStat-Kvæg: Evaluering af dataopgørelser og forbedret kvantificering og forståelse af mønstre i medicinforbruget i kvægbesætninger	336	335	§14
29	Den animalske fødevarerektors fremtid: Den tredobbelte udfordring	80	80	§14
Forskning og forsøg i alt		416	415	
Gråsten Kvægpraksis (Trine Fredslund Matthiesen)				
Rådgivning		283	283	
30	De stivbenede kalve – årsag og fremtid?	283	283	§6
Rådgivning i alt		283	283	
SAGRO I/S				
Forskning og forsøg		39	39	
31	Immunoptimering af småkalve	39	39	De minimis
Forskning og forsøg i alt		39	39	
I alt		23.995	20.849	

Kvægafgiftsfonden - Opgørelse over de seneste 5 regnskabsår

Beløb i 1000 kr.	Regnskab 2019	Regnskab 2020	Regnskab 2021	Regnskab 2022	Regnskab 2023
INDTÆGTER:					
Overført fra forrige år	2.865	1.742	1.375	1.993	3.218
Produktionsafgifter	0	15.663	16.318	16.182	18.755
Promillemidler	7.989	8.059	8.076	7.592	3.452
Særbevilling og anden indtægt	16.290	0	0	4	0
Renter mv.	-75	-43	-58	-29	195
Tilbagebetaling af tilskud vedr. tidl. år	209	10	-17	-230	160
I. Indtægter i alt	27.278	25.431	25.693	25.512	25.780
UDGIFTER:					
Samlede tilskud fordelt på formål					
Afsætningsfremme i alt	6.609	5.755	5.577	6.124	5.986
Forskning og forsøg i alt	4.908	5.063	5.955	6.174	5.955
Produktudvikling i alt	0	0	0	0	0
Rådgivning i alt	5.442	2.280	2.712	563	465
Uddannelse i alt	117	198	152	136	69
Sygdomsforebyggelse i alt	7.050	8.443	7.785	7.235	7.598
Sygdomsbekæmpelse i alt	0	0	0	0	0
Dyrevelfærd i alt	0	1.019	190	124	342
Kontrol i alt	832	793	764	859	434
Medfinansiering af initiativer under EU-programmer	0	0	0	0	0
II. Udgifter til formål i alt	24.958	23.551	23.135	21.215	20.849
Fondsadministration					
Generel fondsadministration - særpuler	99	0	0	1	0
Revisionsudgifter, kontrol mv	106	139	114	130	91
Advokat	9	0	99	55	192
Effektevaluering	7	4	6	38	12
Ekstern projektvurdering	0	0	0	0	0
Bestyrelseshonorar/ befordringsgodtgørelse	357	363	349	416	417
Tab på debitorer	0	0	0	441	89
III. Administration i alt	578	505	568	1.080	802
IV. Udgifter i alt	25.536	24.056	23.703	22.295	21.651
Overførsel til næste år	1.742	1.375	1.990	3.218	4.129
Overførsel til næste år i pct. af årets udgift	6,8%	5,7%	8,4%	14,4%	19,1%
Supplerende oplysninger:					
Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodtagere					
Landbrug & Fødevarer	11.119	9.465	9.765	9.877	9.671
SEGES Innovation	7.593	5.481	4.883	5.344	5.107
Aarhus Universitet	2.935	2.640	1.694	1.532	2.233
Københavns Universitet	1.024	1.482	2.140	2.105	415
DMRI / Teknologisk Institut	949	1.115	1.110	950	1.250
DTU	0	877	740	0	0

Klassificeringudvalget	832	793	764	859	434
Madkulturen	0	433	251	0	0
Mikkelsen & Ko	0	400	434	0	0
Center for Frilandsdyr (tidl. UHF)	206	351	434	285	642
Økologisk Landsforening	300	248	525	0	0
SAGRO I/S	0	141	271	125	39
Trine Fredslund Matthiesen	0	125	125	138	283
Food Organisation of Denmark	0	0	0	0	775
V. I alt	24.958	23.551	23.136	21.215	20.849

Noter til supplerende oplysninger

Note 1. Markedsadgang for Oksekød Landbrug & Fødevarer

Projektets formål

Projektets hovedformål er at fastholde eksisterende, samt åbne nye markeder til afsætning for den danske okse- og kalvekødsbranche – enten for nye produkter til eksisterende markeder eller adgang til helt nye markeder.

Projektets hovedaktiviteter

Følgende hovedaktiviteter er pågået i forhold til de konkrete markeder:

Japan:

Branchen ønsker at kunne eksportere kød til Japan via Danmark fra andre Japan godkendte EU-lande. Der har i den forbindelse været en længere proces, hvor der i samarbejde med Fødevarestyrelsen og ambassaden i Tokyo har været forsøgt afklaret hvilke dokumentationskrav der stilles af de japanske myndigheder. Der er i samarbejde med Fødevarestyrelsen udarbejdet to-whom erklæring, der sammen med forklaring er sendt til ambassaden og der afventes svar fra de japanske myndigheder.

Kina:

På baggrund af myndighedsinspektionen i Danmark i efteråret 2019, blev oksekødsprotokollen endeligt underskrevet i november 2023. Der er efterfølgende fremsendt et certifikatudkast der henviser til protokollen. Protokollen indeholder nogle krav der kan blive vanskelige at håndtere, herunder forskellige grænseværdier for lægemidler samt krav om fravær i den kreaturleverende besætning af bl.a. paratuberkulose (i de seneste 12 måneder). På den baggrund vil der i det kommende projektår være en stor og omfattende opgave med at sammenligne de kinesiske regler med de danske, udarbejdelse af tjekliste samt beskrivelse af kravene i den frivillige del af branchekoden. Virksomhederne er p.t. i proces med at blive registreret i CIFER. Det er på nuværende tidspunkt uvist om kineserne vil kræve endnu en inspektion, før eksporten kan påbegynde.

Marokko:

Der har siden inspektionen i 2018 været en træg dialog. Der har været rettet henvendelse adskillige gange med ønske om svar og status ift. inspektionen, men forgæves. Også i 2023 er der igen rettet henvendelse via ambassaden, dog uden at få konkrete svar fra de marokkanske myndigheder.

Sydafrika:

Vi har gennem en årrække været i løbende dialog med den danske ambassade i Sydafrika, der dog har haft svært ved at få en dialog med de sydafrikanske myndigheder. I efteråret 2023 lykkedes det endeligt at få kontakt med den ledende veterinær, dog uden at der efterfølgende er sket yderligere fremdrift i sagen. Der følges op primo 2024.

Sydkorea:

Branchen har et ønske om, at alderskravet fjernes, så eksporten udvides til at omfatte kvæg over 30 måneder. Ambassaden meddeler at en udvidelse af alderskrav kan være vanskelig. En øget eksport af oksekød til Sydkorea vigtig, da det er de sydkoreanske forbrugeres viden og tillid til dansk kød, der skal bruges som løftestang til at hæve alderskravet.

Taiwan:

Der har siden inspektionen i 2017 været en træg dialog grundet den følsomt politiske situation. I foråret 2023 har EU's repræsentation i Taiwan meddelt, at der vil blive fulgt op på en lang række eksportansøgninger fra EU-lande, herunder Danmarks. Der afventes fortsat yderligere tilbagemelding.

Thailand:

Efter inspektionen i 2022 er der i 2023 færdigforhandlet et certifikat, der giver adgang for eksport af oksekød

og spiselige slagtebiprodukter uden en øvre aldersgrænse. Der har i 2023 været arbejdet på re-inspektion af to animalske biproduktvirksomheder i Danmark, som skal have fornyet deres tilladelse til eksport af råvarer til petfood produktion til Thailand. Inspektionen forventes at finde sted i foråret 2024.

Vietnam:

Ved inspektionsbesøget i september 2022, var ønsket at få udvidet markedsadgangen til også at omfatte kød med ben og okseknoget, kød fra andre Vietnamgodkendte EU-lande samt hvide slagtebiprodukter. I forbindelse med certifikatforhandlingerne i 2023 har vietnameserne foreslået at de røde spiselige slagtebiprodukter blev fjernet fra certifikatet. Det er dog lykkedes at bibeholde sidstnævnte, så der i det endelige certifikat fra december 2023 kan eksporteres kød med og uden ben samt røde spiselige slagtebiprodukter.

Der har i 2023 ikke været afholdt fysiske inspektioner i Danmark.

Der er gennemført delegationsbesøg til Thailand og Kina.

Overvågning af Fødevarerstyrelsens liste over aktuelle eksportrestriktioner:

LF overvåger "Liste over aktuelle eksportrestriktioner", ændringerne beskrives kort og vi bestræber os på at omtale alle ændringer. Listen er ændret 53 gange i 2023, Link: <https://lf.dk/viden-om/foedevareproduktion/oversigt-over-eksportrestriktioner/>

Overvågning af Japans "The third free countries list":

LF overvåger Japans "The third free countries list", ændringerne beskrives kort og vi bestræber os på at omtale alle ændringer. Der er udsendt 29 mail vedr. ændringer i 2023, link: <https://lf.dk/viden-om/foedevareproduktion/oversigt-japans-the-third-free-countries-list/>

Digitale eksportcertifikater - DIX:

Der er i løbet af året afholdt flere møder med aktører ift. håndtering af de udfordringer der imødeses ved ibrugtagning af. Deltagelse i events hvor funktionaliteten af systemet er demonstreret. DIX udrulles i 11 bølger fra medio januar 2024 og frem. DIX har fået sit eget nyhedsbrev og nyheder fra Fødevarerstyrelsen formidles løbende.

Note 2. Markedsinformation og statistik Landbrug & Fødevarer

Projektets formål

Formålet er at støtte afsætning og fremstødsforanstaltninger af okse- og kalvekød samt overholde de lovpligtige indberetningskrav. Projektet giver branchen et solidt vidensgrundlag for at kunne træffe strategiske og markedsrelaterede beslutninger om fremtidige fokusområder, produktudvikling og markedsføring i både ind- og udland.

Projektets hovedaktiviteter

Projektaktiviteterne har bestået i analyse og orientering om udviklingen på okse- og kalvekødsmarkedet – både i Danmark og internationalt. Aktiviteterne har været struktureret som tre arbejdsopgaver, hvis formål har været at skabe indsigter i markedet, så branchen kan træffe beslutninger om produktudvikling og markedsføring på et datamæssigt og analytisk velfunderet grundlag:

AP1. Markedsdata:

Aktiviteten har bestået i tilvejebringelse og videreformidling af markedsdata og statistik. Relevant markedsdata er blevet indhentet, kvalitetssikret og bearbejdet. Dermed har okse- og kalvekødssektoren fået et solidt, velfunderet grundlag til at træffe beslutninger vedrørende afsætning.

Konkret har aktiviteterne i AP1 bestået af:

1. Priser og produktionstal: Projektet har registreret, analyseret og orienteret om udviklingen i markedet og priserne for okse- og kalvekød både for Danmark og EU. Orienteringen til markedet er sket gennem publikationen "Priser og produktionstal for okse- og kalvekød", der er blevet udsendt hver anden uge.
2. Prognoser: Der er blevet udarbejdet prognoser over priser og produktionstal på baggrund af analyser af nationale og internationale markedsudviklinger, priser og produktionsudbud.
3. Branchestatistik: Der er blevet udarbejdet en årlig branchestatistik for okse- og kalvekøds-sektoren, der har samlet de vigtigste markedsinformationer med nøgletal over branchen i Danmark og EU. Statistikken er formidlet i en grafisk opstillet publikation, der er offentlig tilgængelig for alle på www.lf.dk.
4. Indberetning til Danmarks Statistik og EU-kommissionen: Projektet har ugentligt beregnet og formidlet indberetningspligtige prisoplysninger til EU-Kommissionen via DST, så der kan sikres et velfunderet sammenligningsgrundlag i EU.
5. Artikler: På baggrund af det indsamlede markedsdata er der leveret tendensartikler til Landbrugsavisen, hvor markedssituationen formidles til branchen.

AP2: Forbrugerindsigter.

Forbrugernes efterspørgsel har i sidste ende stor betydning for kategoriens afsætningsmuligheder. Indsigter om forbrugernes holdninger til okse- og kalvekød og kategoriens rolle i madkulturen giver branchen mulighed for bedre at kunne tilrettelægge og udvikle afsætningsstrategier, så kategorien kan bevare sin relevans på tallerkenen nu og i fremtiden.

Aktiviteterne i AP2 har været centreret omkring at indhente, bearbejde og formidle markedsviden om:

1. Forbruger- og fødevareretrends: Analyser af forbrugernes holdninger og adfærd i relation til okse- og kalvekød gennem markeds- og trendanalyser, der har sat fokus på, hvor forbrugernes præferencer bevæger sig hen, og hvad de efterspørger.
2. Forbrugerindkøb i Danmark: Shopperadfærd, når det gælder markedet generelt og for kategorien. Bl.a. har projektet undersøgt indkøb af hakket oksekød og set på, hvordan værdien i 2023 er gået op, mens mængden er gået ned.
3. Analyser af globale nøgletal: Projektet har skabt indsigt i markedsudviklinger både i Danmark og internationalt på attraktive eksportmarkeder gennem analyse af danske og internationale nøgletal.

AP3. Foodserviceindsigter

Som noget nyt har projektet i 2023 inkluderet en arbejdsopgave, der har drejet sig om at tilvejebringe nye indsigter om den attraktive foodservice sektor i Danmark.

Projektet har analyseret foodservice-sektorens udvikling, og gennemført en undersøgelse blandt aktører i hotel- og kantinebranchen, der har fokuseret på operatørers behov, valgkriterier, holdninger og værdier. Som supplement har projektet desuden gennemført en undersøgelse blandt kantinegæster i Danmark og her undersøgt deres ønsker til deres kantine.

Note 3. Overvågning via slagtedata Landbrug & Fødevarer

Projektets formål

Projektets hovedformål er sundhedsovervågning og sporbarhed af kvægslagtedata, der medvirker til at sikre sektorens veterinære status i ind- og udland. Projektet skal gennemføres for at:

Sikre hurtig reaktion ved evt. udbrud af sygdom.

Kunne dokumentere sporbarheden og sikkerheden for danske okse- og kalvekødsprodukter.

Alysere og formidle slagtedata for producenter, slagterier.

Lette slagterierne for administrative lovkrav fra myndighederne omkring opsamling af slagtedata.

Støtte afsætningsfremmende aktiviteter for danske okse- og kalvekødsprodukter.

Projektets hovedaktiviteter

Branchens slagtedata for alle slagtinger af kvæg på autoriserede slagtesteder i Danmark blev indsamlet, hvorefter data blev bearbejdet og kvalitetssikret, inden videregivelse til en række relevante modtagere, bl.a.:

- Klassificeringskontrollen, til kontrol af klassificering for kvæg
 - Slagterier, til intern statistik
 - Landbrugsstyrelsen, til brug for udregning af slagtepræmieordningen
 - Fødevarestyrelsen, der modtager produktionsdata og kk-koder samt BSE-analysesvar modtaget fra Eurofins
 - Kvægafgiftsfonden, der modtager produktionsdata via Klassificeringskontrollen, til udregning af budgetter.
 - SEGES, der modtager nødvendigt kvægslagtedata, som kobles sammen med KVDB (CKR) til bl.a. udstilling af data til producenterne
 - Veterinærgruppe L&F og Danske Slagtermestre, der modtager ad hoc data af kødkontrolkoder som bruges til kalibrering samt input i dialogen med Kødkontrollen (FVST).
- Derudover modtager Danmarks statistik slagtedata til statistikbanken og til videre indberetning af priser til EU-kommissionen.

Note 4. International afsætning af oksekød Landbrug & Fødevarer

Projektets formål

Projektets formål er at holde den danske kalve- og oksekødsbranche informeret om relevante handels- og markedsrelaterede udviklinger, der kan påvirke den internationale afsætning.

Projektets hovedaktiviteter

1. Afdækning af direkte og indirekte markedskonsekvenser, herunder effekter af globale 'grønne dagsordener'

Projektet har særligt haft fokus på udvalgte markedskonsekvenser af EU's Green Deal, EU's landbrugsreform samt de første forsøg med en særlig grøn afgift på indførelsen af visse råvarer til EU.

2. Indsamle viden til at udvide afsætningsmulighederne for dansk oksekød og de afledte produkter
Der har været indsamlet information om afsætningsmulighederne på nye markeder i navnlig Asien og øget afsætning af biprodukter ift. pet food.

3. Ajourføring om handelsaftaler og kvoteordninger i EU og internationalt
Der har været fokus på at indhente information om frihandelsaftaler med New Zealand og Australien samt kvoteadministration ift. Mercosur-aftalen.

4. Kortlægge FN's verdensmål i relation til Benchmarkanalyse for kalve- og oksekødsektoren
Der er igangsat et arbejde med at kortlægge FN's Verdensmål ift. hovedafsnit i Benchmarkanalysen. Arbejdet videreføres i 2024 mhp. en endelig kortlægning på hovedmålene.

5. Udvikle et digitalt redskab, som første skridt, for udvalgte emner i Benchmarkanalysen
Der er med afsæt i Benchmarkanalysen blevet udarbejdet en film om anvendelse af kvæggets mange produkter til grund for afsætningen internationalt.

6. Forberedelse og deltagelse i møder i Bruxelles
Projektets ressourcepersoner har deltaget i møder i arbejdsgrupper i UECEV samt EU-Kommissionens civil dialogue group - beef and veal for at indhente og udveksle information om handelsforhold og markeder samt vilkår for inspektioner og markedsgang til tredjelande

7. Orientering af den danske oksekødsbranche
Der er udsendt ialt 25 nyhedsbreve ('Nyhedsbrev om oksekød') med ny handels- og markedsinformation

samt status på igangværende sager omkring afsætning og markedsadgang for oksekød.

8. Deltagelse i møder, seminarer og øvrige aktiviteter

Projektets ressourcepersoner har deltaget i en række møder og konferencer om international afsætning i Danmark og udlandet herunder bl.a. Agrifood and Climate Circle med fokus på aktuelle grønne dagsordener internationalt samt årsmøde i GIRA med fokus på handelstal og kvoter.

Note 5. Smag og ernæring: Okse- og kalvekødets styrker Landbrug & Fødevarer

Projektets formål

Understøtte okse- og kalvekødets afsætningsmuligheder, ved at udfolde og kommunikere råvarernes særlige egenskaber, som næringsrige smagsforstærkere i den danske kost.

Projektets hovedaktiviteter

Arbejdspakke 1: Vidensdatabase ift. Okse- og kalvekødets ernæringsmæssige kvaliteter

Vidensdatabasen og opslagsværket 'Ernæringsfokus.dk' er blevet udvidet med følgende i 2023:

1. Ny viden om vigtigheden af jern, samt det nye værktøj jernberegneren (Arbejdspakke 3 (AP3)) er udviklet og taget i brug af ernærings- og sundhedsprofessionelle, som en del af deres vejledning af borgere med særlige ernæringsmæssige behov. Jern er et vigtigt mineral, som kroppen har brug for er nummer 4 på listen over mest besøgte sider (1700 besøgende) i Q3 2023.

2. Som følge af ændrede anbefalinger for specifikke næringsstoffer i NNR2023 er afsnit herom opdateret på Ernæringsfokus.dk, hvor også afsnittet om kød er blevet opdateret.

3. På Ernæringsfokus.dk kan man se alle oplæg fra Ernæringsfokuskonferencen 2023, der bl.a. byder på indhold om særlige behov i den grønne omstilling, danskernes kostvaner, de Nordiske Næringsstofanbefalingers betydning for fremtiden ernæringsindsatser mm.

4. Opslagsværket 'Viden om okse- og kalvekød' har fået en engelsk oversættelse og 6 nye sider om jern (materiale fra AP3), så materialet fortsat kommunikerer den nyeste viden om kødets fordele i en grønnere kost – også internationalt.

Arbejdspakke 2: Klogere på den sensoriske kvalitet af okse- og kalvekød. Dele af arbejdsplanen 2 forlænget til 2024. Øvrige leverancer fra AP2 er effektueret i 2023:

1. 20 nye opskrifter udviklet af danske topkokke med fokus på okse- og kalvekødets ernæringsmæssige og smagsmæssige særlige bidrag i den grønne kost er gjort tilgængelig på voresmad.dk: Opskrifter til 4 personer på mad som sætter smag til det grønne med lækker oksekød (voresmad.dk). Voresmad.dk havde mere end 500.000 brugere i Q3-Q4.

2. I 2023 blev der afholdt fire branchearrangementer for fagfolk under navnet 'Okse på dagsordenen'. Sensoriker Agnes Qvortrup deltog med oplæg om okse- og kalvekødets særlige smagsmæssige egenskaber i grønne måltider. De centrale pointer fra arrangementerne kan findes her

Okse på dagsordenen - meninger med smag (thefoodproject.dk)

Arbejdspakke 3: Fokus på jern – World Iron Awareness Week

1. Jernberegneren blev lanceret som et essentielt værktøj ifm. World Iron Awareness Week kampagnen,. Ved lancering havde 650 fagfolk trykket sig ind på beregneren.

2. I uge 35 blev der afholdt den globale kampagne 'World Iron Awareness Week'. Kampagnen bestod af:

- Udvikling og distribution af pressekit til 10 relevante fagblade (jordemødre, sundhedsplejersker, sygeplejersker, diætister, læger mv.) og til 64 medier via Ritzau (ca. 40% åbningsrate).
- Annoncer i fagbladet 'Appetit' og fagbladet 'Diætisten' tilgængeligt for 17.000 fagpersoner. Sidstnævnte inkluderede artikel (s.34) om jernmangel i den grønne omstilling.
- Annoncering 22/8 - > 12/9 via forbrugersitet 'Minmave.dk' for gravide. Rækkevidde: Ca. 91.000 visninger samt trafik til mothersite (ernæringsfokus.dk)

Note 6. Dyrevelfærdsmærkekampagne – oksekød i fokus Landbrug & Fødevarer

Projektets formål

Projektets overordnede formål var at skabe en markedsdrevet udvikling for bedre dyrevelfærd i husdyrproduktionen gennem en forbrugerkampagne om dyrevelfærd, herunder dyrevelfærdsmærket. Formålet med forbrugerkampagnens aktiviteter var at skabe øget kendskab til og en købspræference (øget afsætning) for okse- og kalvekødsprodukter med det statslige dyrevelfærdsmærke samt at øge salget af dyrevelfærdsmærkede produkter. Herigennem skal der sættes en bred dagsorden for dyrevelfærd, der på sigt kan skabe forandringer i holdninger, værdier og handlinger.

Projektets hovedaktiviteter

Forbrugerkampagnen var rettet mod mødre med hjemmeboende børn, (25-49 år) og kvinder/mænd (50-65 år) og omfatter følgende aktiviteter:

- Kampagnofilm og annoncer (kampagnemateriale) med okse- og kalvekød og øvrige produktkategorier.
- Genbrug og indrykning af 1 kampagnofilm (oksekalve- og kød, grisekød, mejeri, pålæg). Desuden 'kasselinje', hvor okse- og kalvekød indgår med øvrige produktkategorier
- 2 animationer (bedre dyrevelfærd) til Sociale medier, heraf blev den ene opdateret med tydeligere fokus på statskontrolleret (skaber forbrugertilid)
- Digital annoncering på Sociale medier (Facebook)
- Annoncering på TV2 Play og Youtube
- Desuden med helsidesannonce i Jyllands-Posten søndag uge 11.
- Møder og on-going dialog med dansk detail og partnerskabet bag, hvor der forsat er stor opbakning fra såvel partnerskab som detail for at understøtte dyrevelfærdsmærkning
- Kampagnemateriale på detailhandlens egne digitale platforme (bl.a. REMA1000 og nemli.com brugte materialet ligesom dele af partnerkredsen bag mærket).
- Kampagnemateriale på øvrige samarbejdspartneres digitale platforme (bl.a. Friland og Mejeriforeningen har anvendt materialer)
- Kampagnemateriale på Landbrug & Fødevarers egne platforme (bl.a. www.voresmad.dk og www.goderåvarer.dk).

- Kommunikation via LF business
- Landingpagen med uddybende info om dyrevelfærd og dyrevelfærdsmærket (www.voresmad.dk/dyrevelfaerd/nogetpaahjerte). Annoncerne linker ind til denne side.

Kampagnen fokuserer på at skabe kendskab til mærket og aktivere salg på tværs af kategorierne og er en sektorindsats og et led i den løbende strategiske kommunikation til markedet. Samtidig er kampagnen et stærkt supplement til Fødevarestyrelsen indsætter for dyrevelfærdsmærket (i 2023 kun en mindre indsats).

Note 7. Fødevarer og Veterinære Forhold Landbrug & Fødevarer

Projektets formål

Projektets formål er at være den samlede oksekødsbranches basisberedskab i forhold til viden, løsning af opgaver og udfordringer vedrørende fødevarer- og veterinærlovgivning, fødevarer sikkerhed såvel som dyresundhed og smittebeskyttelse.

Projektets hovedaktiviteter

Danske Slagtemester (DSM) og Landbrug & Fødevarer (LF) har i 2023 ved dette projekt, sørget for at dække oksekødsbranchens behov for faglig-tekniskservice og viden om fødevarer- og veterinærlovgivning, fødevarer sikkerhed og veterinære forhold i øvrigt ifm. produktion af oksekød. Dette er sket, som et fagligt samspil imellem projektets forskellige aktiviteter. Aktiviteterne har tilsammen givet branchen et let tilgængeligt og praksisnært faglig-teknisk beredskab, hvor viden altid er opdateret når problematikker opstår.

I forbindelse med afvikling af projektet som helhed, har der været afholdt 4 overordnet koordineringsmøder mellem DSM og LF. Dette har været nødvendigt for at gennemfører aktiviteterne i 2023;

Aktivitet 1: Vidensformidling og -beredskab om fødevarerlovgivning

Lovgivnings-Nyt er udkommet med 9 numre, indeholdende relevant national og EU-lovgivning. Lovgivnings - Nyt kan findes på LF's hjemmeside: <https://lf.dk/viden-om/foedevareproduktion/nyhedsbrev-lovgivnings-nyt/>

Slagtehusnyt er udkommet med 4 numre og kan findes på DSM's hjemmeside: <https://foedevaredanmark.dk/medlemsservice/>

Afholdt 4 slagtehusmøder i regi af Danske Slagtemester

Gennemført 3 webinarer om kontrol og klager i samarbejde med LF juridiske afdeling samt Fødevarestyrelsen. Der var desuden planlagt et 4. webinar vedrørende skovrydning, som måtte udskydes til januar 2024.

World Food Safety Day er forberedt og markeret overfor virksomhederne i samarbejde med Food Nation. Emnet i 2023 var kemiske kontaminanter samt, samarbejde i forbindelse med beredskab og håndtering når kriser opstår.

Der er fuldt op på af kontrolkampagne i 2023, bl.a. om aflivningsforordningen, herunder dokumentationskrav til bedøvelsesudstyr.

Branchen har været ved Fødevarestyrelsens forskellige Dialogfora, h.h.v. Kontrol, Mærkning og anprisning samt Branchefølgegruppen for Kødkontrol.

Der er arbejdet med udvikling af et Food Fraud Dashboard med henblik på løbende at samle og give et overblik over fødevarer svindel i EU og i 3. lande. Dette færdige Dashboard offentliggøres primo 2024.

Beredskab - Beredskabsøvelserne Taro og Rocky er gennemført med deltagelse af organisation, myndigheder og branche, herunder ifm. forberedelse samt efterfølgende opfølgning på mulige optimerings- og læringspunkter i samarbejde, kommunikation og håndtering af beredskabssituationer på fødevarer virksomheder og besætninger, som leverer til fødevarer virksomheder. Der arbejdes fortsat på at oprette en arbejdsgruppe med alle interessenter for at sikre en kontinuerlig dialog omkring aktuelle mistanker og udbrud samt øvelser og diskussioner af realistiske beredskabsscenerier.

Kødkontrol - Der er i forbindelse med bemærkninger fra Sante F inspektionen, sommeren 2022, arbejdet videre med en række tiltag, herunder procedurer til sikring af rene slagtedy, kontrol af fjernelse af SRM samt risikovurdering af kontrolbemanding på slagtehusene, indretning af slagterier, slagtehygiejne, bedøvelse af slagtedy.

Der er i efteråret gennemført studiebesøg på kreaturslagteri i Holland, med henblik på nabotjek ift. praktik og implementering af EU lovgivning.

Godkendt Udbening (GU) - Efter at projektet er afrapporteret i form af en international artikel, har vi afventet DTU's risikovurdering. Resultaterne viser og bekræfter, at der ikke er større risiko for fund af bylder hos den endelige forbruger hvis GU afskaffes. Ultimo 2023 ser det nu endelig ud til at GU kan afskaffes og en ændring af kødkontrolvejledningen afventes. Hvis GU afskaffes hos kreaturer vil det reducere både arbejdsindsats og madspild samt medføre større værdi af produkter.

Brugen af Bakteriologiske Undersøgelse (BU) - Ændringer i Fødevarestyrelsen takster har betydet, at prisen for BU-analysen er steget voldsomt og af den grund anvendes BU undersøgelsen i mindre grad. Der arbejdes derfor på, at restkoncentrations-undersøgelsen, der er en del af den nuværende BU, kan bortfalde, hvorefter prisen forventes at falde med ca. 1/3. Der undersøges desuden om forenklede metoder, anvendt af andre EU-lande, kan accepteres til brug i Danmark. Det er da forventningen, at prisen så vil blive reduceret betragteligt og at BU-undersøgelse igen vil blive anvendt og slagtekroppene derved anvendt til konsum i stedet for total kassation.

Deltagelse i Salmonella Dublin arbejdsgruppe - Der er arbejdet videre med handlingsplanen for Salmonella Dublin, herunder udarbejdet fagligt baggrundsmaterialer til styregruppen.

PFAS - I starten af året offentliggjorde Miljøstyrelsen resultaterne af deres stikprøveundersøgelse for en række PFAS-stoffer fra 67 steder på statens naturområder. Resultaterne viste at 60 ud af 67 prøver overskred Fødevarestyrelsens indikatorværdier for PFAS. Der er i løbet af 2023 afholdt en lang række informationsmøder med interessenter. Der er udarbejdet fagligt input til høringssvar til både Bekendtgørelse om PFAS i bl.a. kvæg samt Bekendtgørelse om fødevarerproducerende dyr til afgræsning af forurenede områder med særlige naturbeskyttelseshensyn samt tilhørende vejledninger. Der er ligeledes afholdt møder med Fødevarestyrelsen Veterinærafdeling Nord. Derudover har der været deltagelse i flere webinarer og udarbejdet en række statements til virksomhederne.

Restkoncentrationer - Der er lavet en oversigt over antal restkoncentrationsprøver, herunder myndighedsprøver og egenkontrolprøver, der er taget fra 2018 – 2021. Denne opdateres årligt og formidles til branchen.

Biocidpanel - LF har repræsenteret branchen i Biocidpanelet, som er et samarbejde mellem Miljøministeriet og interessenter, hvor der bl.a. informeres om status på godkendelse af biocider under biocidforordningen, udelukkelseskriterier og eventuelle alternativer til biocider.

Animalske biprodukter - Der er både i Danmark og hele EU et øget fokus på bæredygtighed, ressource anvendelse samt optimering af sidestrømmene fra fødevarerproduktionen, så de animalske biprodukter (ABP) er blevet en vigtig råvare til produktion af f.eks. biogas, foder, lægemidler og andre tekniske produkter. Der er stor opfindsomhed indenfor virksomhedsområdet, og det kræver viden om lovgivningen. Der arbejdes i LF på at udarbejde en vejledning/FAQ på området samt, en tættere myndighedskontakt både i forhold til

lovgivningen generelt samt i forhold til håndtering af, og når vanskelige problemstillinger opstår. Der har været afholdt møder med forskellige interessenter herom samt givet input til Fødevarestyrelsen i forbindelse med opstart af Dialogforum for Animalske Biprodukter. Desuden er udarbejdet en film om animalske biprodukter, som skal være med til at understøtte forståelsen af, hvordan produkterne og sidestrømmene i den danske oksekødsproduktion anvendes samt, hvordan sporbarheden af produkterne sikres.

UECBV - I den veterinære arbejdsgruppe er der arbejdet med revisionen af bilagene til EU's hygiejneforordning (forordning nr. 853/2004), herunder bestemmelser for modnet kød og slagtning af dyr på bedriften. UECBV's slagtehygiejnevejledning er ved at blive oversat til alle EU-sprog, og her har arbejdsgruppen hjulpet med at klargøre dokumentet til oversættelse. Der er ligeledes blevet dannet en underarbejdsgruppe for animalske biprodukter (ABP), idet der er behov for at få udarbejdet en vejledning/FAQ på området, på sigt at revidere den eksisterende lovgivning. Der er fokus på håndtering af fund af restkoncentrationer i kød i flere EU medlemsstater, og dette resulterer ofte i større tilbagetrækningssager og massivt madspild. En udfordring, der arbejdes videre med at finde en løsning på i den veterinære arbejdsgruppe.

Desuden er arbejdet med fødevarerikkerhedssystemer, herunder fødevarerikkerhedskultur fortsat i fokus i UECBV. Der har været afholdt workshops i regi af LF vedr. de nyeste erfaringer indenfor fødevarerikkerhedskultur til inspiration samt med henblik på at skabe en fælles praktisk dansk tilgang. I UECBV er der ligeledes arbejdet med ændring af EU's nitrit regler samt cold chain, dvs. transport af ikke fuldt udlignet kød, herunder opfølgning på workshop med EU Kommissionen i 2023 med henblik på, at øge anvendelsesområdet.

UECBV har desuden i samarbejde med CLITRAVI arbejdet med bæredygtighed, røgaroma, varebetegnelser samt fordelene ved kød i kosten.

AM online (projektforlængelse fra 2022 til 2023)

Nuværende praksis i forbindelse med nødslagtning af kreaturer betyder, at alene en Vagtembedsdyrlæge (VED) ansat af Fødevarestyrelsen kan foretage det levendesyn, AM inspektion, af det nødslagtede dyr. En ordning som er omstændig og dyr.

For at reducere ovennævnte omkostninger og desuden undgå at nødslagt dyr ender til destruktion, blev der tilbage i 2021 igangsat en undersøgelse, der skal afklare, om det er muligt at foretage AM-inspektion online og remote via en videoforbindelse, så VED ikke behøver at være fysiske tilstede i besætningen for at foretage den fysisk-klinisk undersøgelse af dyrene før aflivningen.

Aktiviteten vedr. belysning af denne problemstilling er allerede påbegyndt i 2021 i form af et pilotprojekt og fortsat i 2022, siden projektforlænget til 2023. Baggrunden for det langvarige projektforløb har været vigtigheden af, at få et tilstrækkeligt datagrundlag at arbejde med. Under projektets forløb har der været forskellige uforudsete udfordringer. Dels har der været forskellige problemer med teknikken f.eks. lyd og billedkvalitet af videoerne samt udfordring med sammenklipping af videoer, og dels har det været en udfordring at få landmændene til at deltage i projektet. Dertil kommer, at mange akut tilskadedkomne køer, som landmændene ønsker skal nødslægtes, inspiceres, når besætningsdyrlægen allerede er i besætningen i anden anledning, og i henhold til projektets inklusionskriterier Har disse dyr ikke kunne indgå i projektet. Status ultimo 2023 er, at der er indsamlet 42 brugbare videoer. Primo 2024 udarbejdes en projektrapport samt en engelsksproget artikel, som skal publiceres i et anerkendt, internationalt tidsskrift. Der vil desuden blive rettet kontakt med henblik på fremlæggelse af projektresultatet for EU Kommissionen, da det vil kræve lovgivningsændring at tage on-line/remote AM-inspektion i brug.

Aktivitet 2: HACCP-materiale og Branchekode

HACCP-materialet:

HACCP-materialets afsnit om beslutningstræ er i 2023 blevet opdateret med et mere "moderne" beslutningstræ udarbejdet til brug for HACCP-materialet samt eksempler på forskellige beslutningstræ. Bilaget omkring baggrund for opbygning af et HACCP-baseret egenkontrolprogram er revideret i forhold til "Meddelelse fra Kommissionen om implementering af ledelsessystemer for fødevarerikkerhed omfattende god hygiejnepraksis og procedurer baseret på HACCP-principperne, herunder lettere/fleksibel implementering i visse fødevarerikkerheder (C 355/1 2022)".

I 2023 er bilag A, biologiske og kemiske hazard samt bilag A, radiologiske kontamineringer opdateret i forhold til de nyeste forekomster i Danmark og EU fra 2021/22. Der er herudover udarbejdet et bilag A vedr. PFAS. Relevante bilag A er opdateret i forhold til nyeste risikovurderinger fra EFSA (Nitrosaminer og mineralske olier).

28. februar 2023 blev afholdt et fysisk branchemøde i Århus vedr. HACCP-materialet.

I 2023 er der arbejdet videre med at udbygningen af HACCP-materialet i forhold til slagtning og opskæring af kreaturer. Materialet skal muligvis på sigt afløse Branchekoden for slagtning og aflivning af kreaturer. Første udkast af kreaturdelen er færdigt og kvalitetssikret i samarbejde med DMRI/Teknologisk institut. Der afventes en endelig beslutning fra branchen omkring den endelige implementering af udkastet i HACCP- materialet. HACCP-materialet kan findes på Landbrug & Fødevarers hjemmeside: <https://lf.dk/viden-om/foedevareproduktion/hazardanalyse/>

Branchekode for slagtning og opskæring af kreaturer:

Idet der arbejdes på at udvide HACCP-materialet med slagtning af kvæg er branchekoden kun opdateret i nødvendigt omfang, men ikke blevet yderligere udviklet. Branchekoden kan findes på Landbrug & Fødevarers hjemmeside: <https://lf.dk/viden-om/foedevareproduktion/branchekoder/>

Aktivitet 3: Global Red Meat Standard (GRMS), 3. parts certificeringer og GFSI

I 2023 har LF deltaget i Global Food Safety Initiativs (GFSI) årlige fødevarerikkerheds konference samt overvåget og formidlet relevant viden om ændringer i de kommercielle fødevarerstandarderne, anerkendt under GFSI. Arbejdet i GFSI følges i øvrigt tæt, bl.a. via deltagelse i den europæiske GFSI lokale europæiske arbejdsgruppe.

Der har været afholdt GFSI office-audit af GRMS med henblik på benchmark og fortsat anerkendelse af standarden internationalt. Audit forløb meget tilfredsstillende uden anmærkninger og GRMS opnåede fortsat GFSI-ankendelse.

Note 8. Kvalificeret arbejdskraft til den danske kødbranche Landbrug & Fødevarer

Projektets formål

Projektet understøtter den danske kødbranches produktivitet og konkurrenceevne ved at skabe bedre adgang til kvalificeret arbejdskraft.

Projektets hovedaktiviteter

Der er i 2023 søgt om projektforlængelse af arbejdsplanen 3: Rekruttering af ufaglært arbejdskraft og slagterelever samt arbejdsplanen 4: Sikkerhedsudstyr til Madens vej. Aktiviteterne i bevillingsåret omfattede udvikling af en smartphone-baserede udgave af læringsplatformen Den Digitale Gris. CPH Gamelab, som har udviklet Den Digitale Gris, har udviklet et velfungerende smartphone-spil-format, som allerede er testet i 2 andre projekter. Vi ønskede således at købe et velafprøvet produkt, som med en kort udviklingsfase blev tilpasset formålet. Eksisterende indhold af Den Digitale Gris blev konverteret til smartphone-formatet. Størstedelen af arbejdsindsatsen lå hos CPH Gamelab, og de leverede smartphone-udgaven. Danish Crown var ansvarlig for selve udviklingen af indhold, mens L&F havde projektledelsen, ejerskabet af produkterne og ansvaret for at produkterne stilles til rådighed for branchens virksomheder.

Note 9. Undervisningsmaterialer til LF Skole Landbrug & Fødevarer

Projektets formål

Et digitalt grise-fagligt undervisningsmateriale til grundskolens udskolingselever.

Mhp. at styrke rekruttering af kvalificeret arbejdskraft til den danske kødbranche, er nærværende projekts

formål (jvf. ændringsansøgning fra 2019) at synliggøre kødbranchen gennem målrettet faglig tilstedeværelse i grundskolen. Projektet Undervisningsmaterialer til LF-Skole har i 2023 haft til formål at udvikle et digitalt grisefagligt undervisningsmateriale til grundskolens udskolingselever.

Projektets hovedaktiviteter

De aktiviteter der er beskrevet nedenfor, er bevilget ifm. en projektændring, en udvidelse og understøttelse af det oprindelige projekt KVALIFICERET ARBEJDSKRAFT TIL DEN DANSKE KØDBRANCHE og sidenhen forlængelser af projektet, der pr. januar 2021 har fået egen titel: UNDERVISNINGSMATERIALER TIL LF-SKOLE.

Kødbranchens Kompetenceudvalg har ønsket at sikre og styrke den danske kød- og griseproduktions repræsentation i Landbrug & Fødevarers skoletjeneste igennem to projekter. Det ene - revidering og tryk af hæftet Griseliv & grisekød til 4.-6. klasse - er afsluttet i 2022.

Det andet, der er gennemført i 2023, har haft følgende godkendte aktiviteter/leverancer:

Et digitalt grisefagligt undervisningsmateriale til grundskolens udskolingselever:

- Kortlægning af læringsmål og griseproduktionens relevans ift. disse, koordinering af faglig intern og ekstern bistand, redaktøropgaver, redigering og godkendelsesproces.
- Honorar til forfatter, grafiker og fotograf
- Udgivelse af digitalt indhold

De gennemførte aktiviteter har bestået i kortlægning af fagenes læringsmål og griseproduktionens relevans ift. disse. Resultat af kortlægning har medført, at materialet stiles mod den nye fællesfaglige naturfagsundervisning (fagene biologi, geografi og fys/kemi) hvor emnet 'Bæredygtig produktion' er en del af de obligatoriske mål. Det er vurderet, at materialet bør rettes mod de digitale lærings-platforme de fleste skoler bruger (MinUddannelse og MeBook), og bestå af hhv. film, henvisning til fysisk eller online gårdbesøg, digital-klik-rundt-i-grisen m quiz, PDFer med elevtekster og aktiviteter (fx byg-dit-eget-biogas-anlæg), samt lærervejledning. Det samlede materiale kan tilgås som et større 'tema' på skoletjenestens nye portal (som lanceres i Q1 2024). Indtil ny portal er klar til lancering, vil digital gris, film og relevant info om gårdbesøg mv. være tilgængelig fra eksisterende skoleportal (skole.lf.dk).

Aktiviteterne har bestået i koordinering med forfattere/eksperter i undervisning i naturfag i grundskolen (honorarer til disse), faglig sparring internt. Redaktionel bearbejdning og koordinering ift re-produktion af film og re-produktion af digitale tilbud (honorarer til eksterne leverandører).

Note 10. Overvågning af smitsomme kvægsygdomme SEGES Innovation

Projektets formål

Projektets formål er at sikre et højt veterinært stade i Danmark, der giver basis for god dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed og samfundsøkonomi.

Projektets formål støtter op om Kvægafgiftsfondens strategi for 2022-2025 og de strategiske indsatsområder for bæredygtighed, markedsadgang og spisekvalitet, smag, ernæring, sunde og sikre fødevarer

Projektets hovedaktiviteter

Arbejdsplan 1: Overvågning af smitsomme kvægsygdomme

- Projektet har gennemført overvågningen af de lovpligtige overvågningsprogrammer for IBR, BVD og Salmonella vha. tankmælksprøver og slagteblodsprøver
- Projektet har gennemført de to halvårige screeninger for B-streptokokker og antibiotikaresistens
- Udgivet rapport for resultaterne af overvågningen for 2022
- Vurderet mulighederne for øvrige antistoftest for Salmonella Dublin og deltaget i evaluering af nyt reagens
- Udarbejdelse af nyt overvågningsystem for Bluetongue baseret på tankmælksprøvning
- Oplæg for interessenter om kvægbrugets overvågningsprogrammer og beredskab
- Deltaget i Københavns Universitets workshops vedr. sygdomsdata-baser for husdyr

Arbejdspakke 2: Det veterinære beredskab

- Ydet ekspertrådgivning ved mistanke og klinisk udbrud af smitsomme kvægsygdomme, herunder BVD mistanke, Salmonellose og Tuberkulose mistanke
- Gennemlæst nye bekendtgørelser der vedrører det veterinære beredskab og sygdomsovervågning
- Afsluttet længerevarende mistanke og afklaring for BVD i to malkekvægsbesætninger
- Deltaget i Fødevarestyrelsens indsatslederkursus
- Deltaget i L&F Mund & klovsyge øvelse og evaluering heraf
- Udbetaling ifm. udbrud af salmonella i henhold til kvægerstatningsordningens bestemmelser
- Faglig ekspertise i forbindelse med øget fokus på Bluetongue som følge af udbrud i flere europæiske lande
- Opdatering på Epizootic Haemorrhagic Disease, grundet stigende antal udbrud efter introduktion til Europa i 2022
- Internationale oplæg og sparring vedr. smitsomme kvægsygdomme
- Deltaget i den nationale Mund & klovsyge ekspertgruppe
- Deltaget i Dansk Zoonosecenters interessentgruppe

Arbejdspakke 3: Forebyggelse og bekæmpelse af smitsomme kvægsygdomme

- Dokumentation for, at transportbilerne er vasket og desinficeret, når de kommer retur fra udlandet
- Der er gennemført i alt 1.752 kontroller og desinfektioner af kvægtransporter i 2023. Resultaterne og antal opfølgninger indikerer, at >95% af kvægtransporter, der krydser den danske grænse, er rene og desinficeret inden afhentning
- Formidlet information om salmonellaudviklingen til relevante interessenter
- Vurderet direkte og indirekte risiko for introduktion og smittespredning fra øvrige lande. Herunder den løbende opdatering af Bluetongue situationen i øvrige europæiske lande. Opgaven har være tæt koordineret med den faglige ekspertise om samme sygdom i arbejdsopgave 2 og udført i samarbejde med øvrige interessenter herunder Fødevarestyrelsen, Københavns Universitet og Statens Serum Institut
- Peer review publicering af udviklet redskab til vurdering af smittebeskyttelse for introduktion og etablering af Salmonella Dublin i kvægbesætning
- Analyseret resultater på feltstudie i samarbejde med Københavns Universitet
- Der er kontinuerligt ydet ekspertrådgivning foretaget fagkommunikation til primærproducenter og interessenter med det formål at understøtte erhvervets fortsatte deltagelse i saneringsforløbet og bibringe landmændene og deres rådgivere motivation og vejledning til bekæmpelse af Salmonella Dublin
- Deltaget i Fødevarestyrelsens salmonellaarbejdsgruppe
- Internationale oplæg om salmonella og smittebeskyttelse

Note 11. Vejene til en mere klimavenlig dansk kalve- og oksekødsproduktion udgår fra malkekvægholdet SEGES Innovation

Projektets formål

Formålet er at reducere klimabelastningen, men ikke omfanget af den samlede danske kalve- og oksekødsproduktion, med løsninger omfattende ændring i kødproduktionssystemer, avlsmæssige forbedringer og fodringsmæssige tiltag.

Projektets hovedaktiviteter

Arbejdspakke 1: Kortlægning af de forskellige kødproduktioners klimaaftryk

I AP1 er arbejdet med den samlede model for beregning af klimaaftrykket (Global Warming Potential, GWP) fortsat og intensiveret. Den første prototype, der var klar i starten af 2023 er således blevet forbedret og dens forudsætninger er blevet valideret, bl.a. ved hjælp af input fra eksterne eksperter. Den version af modellen, der nu er i funktion, omfatter også kødkvægsproduktionen, som ikke var færdiglavet til prototypens fødsel primo 2023. Vi mener, at vi nu har en tilpas detaljeret og velvalideret model til brug for scenarieberegninger i AP4.

I AP1 er der også igangsat arbejde med at kortlægge, hvordan de forskellige produktionsformer kan

forbedres rent klimamæssigt, fx ved brug af slutfodring af malkekøer før slagtning, hvor et notat foreligger. Et notat om vækstfunktioner for kvier og køer af forskellig genotype er igangsat, men ikke færdiglavet. Udover klimaaftryk vil de produktionsøkonomiske konsekvenser blive beregnet. Begge notater skal danne grundlag for scenarieberegningerne i AP4.

Arbejdsopgave 2: Avlsmål for kødkvægstyre anvendt til krydsning med malkekøer

Der er udarbejdet et arbejdsnotat vedr. de muligheder, der er for at beregne avlsmål for metanproduktion fra kødkvægstyre anvendt til malkekøer, som danner grundlag for de egentlige beregninger, der vil blive gennemført i 2024. Arbejdet er i 2023 reduceret i forhold til det først planlagte, fordi disse beregninger afventer resultater fra andre projekter, der først foreligger ultimo 2023, til brug i dette projekt.

Arbejdsopgave 3: Fodringsmæssige muligheder

For arbejdsopgave 3 er der udført et omfattende litteraturarbejde med henblik på at kortlægge de fodringsmæssige muligheder for brug af fedtkilder og niveauer af fedt til metanreduktion samt vedr. brugen af foderadditiverne Bovaer og nitrat. Det litteraturreview, der var klar ultimo 2022, er i år blevet udbygget med den nytilkomne litteratur på området.

De to GreenFeed (GF) enheder til måling af metan fra slagtekalve i praksis ankom endeligt i efteråret 2023. De blev straks installeret i en egnet slagtekalvebesætning, der fodrer med TMR. Aftaler om afprøvningen er på plads med slagtekalveproducenten. De to GF units måler på unge kalve i indsætterstalden efter fravæning, dvs kalve på ca. 2½ til 5½ måneder. Så unge kalve har vi ingen metandata på i DK overhovedet. Afprøvningen omfatter - ud over selve målingen af metan - også måling af metanreduktionen med tildeling af Bovaer (3NOP). Der er fundet en sikker metode til korrekt dosering af 3NOP i foderet. De meget tidlige resultater viser en betydelig reduktion i metanproduktionen med brug af 3NOP. Til dokumentation for effekten og evt. konsekvenser for kalvenes tilvækst, er der vejet et stort antal kalve fodret med og uden 3NOP tilskud. Afprøvningen fortsætter i samme besætning i første halvdel af 2024, hvor der også vil blive målt metanproduktion med yderligere to GreenFeed units egnet til måling på store slagtekalve.

Arbejdsopgave 4: Scenarier for optimering af kødproduktionens klimaaftryk

Med brug af prototypen af den samlede klimamodel er der i 2023 udført de to første scenarieberegninger. Den ene beregning omfatter hvad der vil ske med klimabidraget fra alle hundyr over 18 mdr. i malkekvægsbesætningerne, hvis de blev tildelt 3NOP. Desuden er reduktionen i klimabidraget fra slagtekalveproduktionen beregnet hvis den nuværende andel af kødracekrydsninger øges til 90 % af alle slagtekalve. Desuden er der udarbejdet et prioriteret katalog af de scenarier, der skal beregnes i 2024, når version 2.0 af modellen er klar i januar 2024. Et eksempel på scenarie er at se på effekten af at reducere ammekoantallet med fx 80 % og samtidig erstatte det manglede kød fra denne produktionsgren med andre typer dansk økse kød.

Note 12. Knæk antibiotikaforbruget hos kalve og ungdyr – en fælles udfordring!

SEGES Innovation

Projektets formål

Formålet er at opnå en reduktion i det høje antibiotikaforbrug til kalve og ungdyr, uden at dette får negative konsekvenser for dyrenes sundhed, og samtidig bidrage til kampen mod udvikling af resistente bakterier.

Projektets hovedaktiviteter

Projektårets aktiviteter:

AP1 - Kommunikation: Ligesom sidste år, har vi valgt at prioritere den skriftlige kommunikation via forskellige landbrugsmedier og nyhedsbreve højt, da det har været vores oplevelse at dette har givet den bedste gennemslagskraft. Projektet har bidraget til, at der på Kvæggkongressen 2023 var 3 seancer med fokus på kalvesundhed eller antibiotikaforbrug. I denne arbejdsopgave er der desuden afholdt 4 workshops i kalvepasning for landbrugsskoleelever fra 3 forskellige landbrugsskoler. Omkring 100 landbrugsskoleelever har deltaget i disse workshops.

AP2 - Kalverådgiver-netværk:

For rådgivernetværket er der i løbet af året afholdt flere fysiske møder. Møderne har bestået dels af besætningsbesøg med fokus på identifikation og løsning af aktuelle konkrete udfordringer dels af mere teoretiske indlæg og faglige diskussioner. Deltagere i Kalverådgiver-netværket har i deres rådgivning løbende haft fokus på rådgivning omkring kalvesundhed og muligheder for reduktion af antibiotikaforbruget.

AP3 – Benchmarking af medicinforbrug:

I regi af denne arbejdsplan er udviklet en prototype på et værktøj til benchmarking af medicinforbrug. Prototypen har uden for dette projekts rammer dannet grundlag for oprettelse af en løsning i managementværktøjet DMS, der har gjort det muligt at benchmarke medicinforbrug på lige fod med andre nøgletal i produktionen. Det udviklede værktøj gør det nu muligt for landmænd at benchmarke deres medicinforbrug med andre bedrifter med tilsvarende produktionsforhold. Desværre har indførelse af krav om login til VetStat via MitID fra 1. november gjort det umuligt automatisk at hente de nødvendige data. Fødevarestyrelsen (FVST) har lovet, at der oprettes en permanent løsning til hentning af data, som vil være tilgængelig ultimo januar. I projektet vil vi derfor prioritere at transformere vores oprindelige prototype, så den kan fungere i samspil med FVST's 'dataport'. Dermed skulle en permanent løsning til benchmarking kunne etableres.

AP4 - Incitament struktur:

I regi af denne arbejdsplan har været gennemført flere møder med repræsentanter fra DC, Arla og Viking Danmark, hvor netop diskussion af muligheder for at skabe øget incitament til nedbringelse af antibiotikaforbruget har været i fokus.

Projektleder har derudover deltaget i en række møder, LivingLabs, arrangeret af Projektet RoadMap. Det overordnede mål med projektet RoadMap er at fremme forandringsprocesser mod et mere ansvarligt brug af antibiotika i husdyrproduktionen. Det er et multidisciplinært projekt med bidrag fra sociologi, økonomi og husdyr- og veterinærvidenskab. Ved møderne har deltaget en lang række interessenter, der alle er interesserede i eller arbejder for reduktion af antibiotikaforbruget til kvæg.

Endelig har projektlederen deltaget i et dialogmøde om reduktion af antibiotikaforbruget arrangeret af Tænketaanken Frej. En lang række forskellige interessenter bl.a. landmænd, praktiserende dyrlæger, repræsentanter fra mejerier, slagterier og medicinalindustri m.v. deltog. Udkommet forventes at blive en række anbefalinger til danske politikere om, hvordan de kan bidrage til at understøtte reduktion af antibiotikaforbruget

Note 13. Genomisk avlsværdiurdering for kødkvæg anvendt på malkekvæg SEGES Innovation

Projektets formål

Formålet er at booste det avlsmæssige potentiale for slagtekalve i Danmark for egenskaber, der påvirker produktion, sundhed, dødelighed, velfærd og økonomi.

Projektets hovedaktiviteter

AP1: Udvikling af indeks for slagteprocent

Der er ikke udført aktiviteter i 2023

Arbejdsplan 2: Udvikling af genomiske avlsværdier

Genotypning af døde kalve er påbegyndt i én slagtekalveproducent og hos fire mælkeproducenter. Der er kun indsendt vævsprøveglasser fra en malkekvægsbesætning. Landmændene er løbende kontaktet telefonisk, men erfaringen er indtil videre, at det er meget svært at få dem til at genotype de døde kalve. Vi ønsker stadig at få genotyper på kalve der dør i opdrætsperioden. I 2023 har vi genotyperet omkring 9% af de levende kalve i de besætninger der indgår i FutureBeefCross projektet. Dette svarer til det antal kalve der dør i opdrætsperioden. FutureBeefCross projektet har genotyperet de resterende kalve

Arbejdsplan 3: Implementering af genomiske avlsværdier

Der er ikke udført aktiviteter i 2023

Arbejdsplan 4: Resultater helt ud til brugerne
Der er ikke udført aktiviteter i 2023

Note 14. Nye fodermidler til slagtekalvefodring SEGES Innovation

Projektets formål

Formålet er at udvikle en langsigtet og mere optimal udnyttelse af de nye fodermidler, der nu skal anvendes til slagtekalve, og sikre at tilvækst og fodereffektivitet er god samtidig med, at klimabelastningen reduceres.

Projektets hovedaktiviteter

Der er i 2023 alene arbejdet i arbejdsplan 1: Foderværdier og karakteristika af 'nye' og alternative fodermidler til slagtekalve

SEGES har selv og i samarbejde med foderstoffirma screenet markedet for alternative fodermidler, som nu og i fremtiden kan blive aktuelle at bruge i slagtekalveproduktionen. I første halvår af 2023 ændrede foderstofmarkedet sig markant, og det var de traditionelle foderstoffer, der igen blev anvendt. Det var altså blevet vanskeligere at finde frem til betydelige foderpartier af de 'nye' alternative protein- og energifodermidler, som i 2022 fremkom på markedet som følge af Ukraine krisen og en generel mangel på traditionelle fodermidler på verdensmarkedet. Men det er indtil nu lykkedes at indsamle over 25 fodermidler, hvoraf nogle er mere traditionelle, men kommer fra nye lande/markeder. Der er indsamlet fodermidler både for gruppen af proteinfodermidler og for gruppen af energifodermidler (stivelse og NDF). Der er indsamlet portionsstørrelser, der tillader gentagne analyser i forskellige laboratorier samt mulighed for in sacco målinger, dvs. vi har 5-10 kg pr fodermiddel.

Disse fodermidler er indledningsvis screenet ved NIR/NIT foderanalyser på KFL-lab. Herefter er de fleste af fodermidlerne sendt til kemisk analyse. Ultimo 2023 er relevante fodermidler desuden sendt til in sacco undersøgelser på AU, men der er endnu ikke truffet beslutning om, hvilke fodermidler, der skal laves in sacco undersøgelser på. På grund af den sene indsamling af fodermidler, er alle in sacco undersøgelser således udsat til 2024.

Der er påbegyndt en indledende litteraturundersøgelse med henblik på at beskrive og karakterisere de indkomne fodermidlers potentiale med særlig fokus på deres anvendelse i slagtekalverationer, fx hvor stor andel, der kan anvendes.

Note 15. Kvalitetskød fra miljørigtige krydsningskalve (FutureBeefCross) SEGES Innovation

Projektets formål

Projektets formål er at producere kvalitetskødkød med forbedret produktionsøkonomi og nedsat klimapåvirkning ved at udnytte det genetiske potentiale for bedre spisekvalitet, bedre fodereffektivitet og lavere metanudledning.

Projektets hovedaktiviteter

I projektet indsamles data ind for både foderoptagelse, metanudledning og intramuskulært fedt. Desuden genotypes kalve i de deltagende slagtekalvebesætninger. De genomiske avlsværdier er færdigudviklet for alle egenskaber, hvilket er hovedleverancen i projektet.

AP 1: Bedre spisekvalitet:

Metoden til prædiktion af IMF i kød anvendes driftsmæssigt på Danish Crown for de kalve, der afprøves i projektet. Data overføres løbende fra Frontmatec til SEGES Innovation.

Det forventes ikke, at IMF bliver den europæiske standard for bestemmelse af spisekvalitet, men at det i

stedet vil blive marmorering (AUS-MEAT skala). Frontmatec bestemmer derfor også marmorering på alle de slagtede FutureBeefCross kalve, der er taget billeder og genomiske test af i projektperioden. I forhold til udvikling af et genomisk avlsværdital for spisekvalitet er det afgørende, at vi vælger det udtryk for spisekvalitet som bliver den internationale standard og dermed sandsynligvis på sigt vil blive anvendt til klassificering og afregning af danske slagterier.

AP 2: Bedre fodereffektivitet og mindre klimagasudledning:

Der er udtrukket data til besætnings-specifikke lister, der viser, hvilke kalve der er mest relevante at afprøve i boksene med måleudstyr. Listen sendes en til to gange om måneden til slagtekalveproducenterne og sikrer, at der måles foderoptagelse, kropsvægt og metan på et passende antal krydsningskalve efter hver kødkvægstyr. Vi har samtidig sendt slagtekalveproducenterne lister med de kalve der reelt er ved automaterne, sammenlignet med de kalve som er de mest relevante. Målet er at ændre slagtekalveproducenternes adfærd i de besætninger, hvor det er relevant.

For at hindre dataudfald på foderautomaterne anvendes daglige alarmlister med det formål hurtigere at identificere og reparere defekte foderkasser. Det er suppleret med daglig kontakt mellem SEGES Innovation, Allflex og Bramtech. Der har været en del udfald på udstyret i første halvår af 2023 og der er arbejdet på at identificere årsager, så anlæggene bliver mere robuste og giver data af højere kvalitet. Dette er lykket og udfald repareret hurtigere end tidligere.

For at sikre en god datakvalitet får slagtekalveproducenter 1/2-årligt udskrifter på besætningsniveau, som viser tilvækst, foderoptagelse og fodereffektivitet for de forskellige racekombinationer, som har fået registreret foderoptagelse i projektperioden.

I slagtekalvebesætninger har vi genotyperet alle levende kalve efter relevante kødkvægstyre, hvis de har registrering af en eller flere af de nye egenskaber. Målet er, at referencegruppen bliver så stærk som muligt for alle egenskaber. Da vi især mangler registreringer af spisekvalitet, har vi også genotyperet kalve i 3 nye slagtekalvebesætninger. Disse besætninger har ikke opstillet udstyr til måling af foderoptagelse og metan, men kalvene får bestemt spisekvalitet ved slagtning.

AP 3: Genetiske parametre for fodereffektivitet, metanudledning og spisekvalitet

Der er arbejdet videre med at beregne genetiske parametre for fodereffektivitet, samt udvikle en grundlæggende editering af data for metanudledning. Dette er udgangspunktet for udvikling af genomiske avlsværdital for metanudledning i AP4.

AP4: Sikre genomiske avlsværdital

Der er udviklet genomiske avlsværdital for fodereffektivitet, metanudledning og spisekvalitet.

Avlsværditalene er udvekslet med projektpartneren VikingGenetic for at afprøve dem i praksis til udvælgelse af fremtidens kødkvægstyre til inseminering.

Der er færdiggjort editering for fodereffektivitet og spisekvalitet, mens den basale editering udviklet i AP3 for metanudledning er anvendt. Der er opstillet genetiske modeller for alle egenskaber og beregnet arvbarheder. De anvendte modeller er avancerede singlestep modeller, der bruger den nyeste viden til avlsværdiurdering. Der er fundet moderate arvbarheder for fodereffektivitet (0,20) og spisekvalitet (0,15), mens arvbarheden er høj for metanudledning (0,35). Der er udviklet en pipeline til beregning af genomisk avlsværdital, der er klargjort til et drifts-setup.

Resultaterne fra udviklingsarbejdet er kommunikeret internationalt på den årlige Interbull konference i Lyon i august 2023.

AP 5: Formidling af projektets resultater til forbrugere og kvægerhvervet

På basis af resultaterne i de øvrige arbejdsopgaver er der foretaget en omfattende og ambitiøs kommunikationsindsats, især i efteråret 2023.

Resultater fra FutureBeefCross er blevet præsenteret på Agri-Food & Climate Circle klima-konference i København i foråret 2023. Der er også præsenteret resultater til avlsværdigivere fra VikingDanmark, samt for landmænd og rådgivere på landmandsdagen hos Claus Buchhave i november. Der er deltaget på åbent landbrug hos Tranbjerg Østergaard, hvor der var mange landmænd og forbrugere. Endelig er der planlagt indlæg på Kvægkongressen 2024, hvor alle projektets resultater kommunikeres.

Der er lavet to film. Den ene er en animationsfilm, der beskriver grundlaget for de genomiske avlsværdital og effekten i praksis, mens den anden er et interview med en af slagtekalveproducenterne i projektet og hans vision for projektets resultater.

Der er deltaget i podcast omkring den klimamæssige værdi af projektet.

Der er skrevet artikler om brugen af kødkvæg, samt de nye genomiske avlsværdital og deres værdi for landmanden.

Note 16. Optimering af småkalves sundhed, trivsel og velfærd SEGES Innovation

Projektets formål

Formålet er at reducere dødelighed og medicinforbrug samt forbedre velfærd og produktivitet for kalve i både malkekvægs- og slagtekalvebesætninger.

Projektets hovedaktiviteter

AP3: Test af mælkeerstatninger

Denne arbejdsplan påbegyndes først i 2024.

AP4: Implementering af KalveKodeks i værktøj til brug i praksis

I denne arbejdsplan har vi arbejdet på en række forskellige skitser til IT-værktøj, der kan bidrage til at skabe bedre overblik over opdrættet af specielt de yngste kalve. Ønsket er at understøtte den bedst mulige og for kalvene mest skånsomme overgang fra malkekvægsbedriften til slagtekalvebedriften.

Der er foreløbig udviklet en prototype af et værktøj, der gør det let detaljeret at følge med i udviklingen i sundheden, sygdomsforekomsten, dødeligheden og tilvæksten helt ned på de enkelte 'indsætterhold'. Prototypen er p.t. i test hos udvalgte dyrlæger og rådgivere. Målet er, at brugen af værktøjet skal kunne justeres, så der i enhver besætning kan dannes godt overblik. Den store udfordring er, at der mellem besætninger er store forskelle på, hvordan produktionen er sat op og håndteres. Afprøvningen fortsætter i 2024, hvor værktøjet testes på forskelligartede produktioner. I arbejdsplanen er også udarbejdet skitse til et værktøj, der kan anvendes til at vurdere kalvenes trivsel gennem de første ugers opvækst hos mælkeproducenten. Her er vi udfordret af manglende indberetninger af fødselsvægte, men vi arbejder videre på at finde den bedst mulige løsning på udfordringen.

Projektets hovedaktiviteter i bevillingssåret:

Beskriv de gennemførte aktiviteter og dermed hvad fonden har medfinansieret. Beskrivelsen skal omfatte eventuelle arbejdsplaners titler samt aktiviteterne inden for de enkelte pakker. Beskrivelsen bør højst fylde ca. hvad der svarer til en A4-side.

AP3: Test af mælkeerstatninger

Denne arbejdsplan påbegyndes først i 2024.

AP4: Implementering af KalveKodeks i værktøj til brug i praksis

I denne arbejdsplan har vi arbejdet på en række forskellige skitser til IT-værktøj, der kan bidrage til at skabe bedre overblik over opdrættet af specielt de yngste kalve. Ønsket er at understøtte den bedst mulige og for kalvene mest skånsomme overgang fra malkekvægsbedriften til slagtekalvebedriften.

Der er foreløbig udviklet en prototype af et værktøj, der gør det let detaljeret at følge med i udviklingen i sundheden, sygdomsforekomsten, dødeligheden og tilvæksten helt ned på de enkelte 'indsætterhold'. Prototypen er p.t. i test hos udvalgte dyrlæger og rådgivere. Målet er, at brugen af værktøjet skal kunne justeres, så der i enhver besætning kan dannes godt overblik. Den store udfordring er, at der mellem besætninger er store forskelle på, hvordan produktionen er sat op og håndteres. Afprøvningen fortsætter i 2024, hvor værktøjet testes på forskelligartede produktioner. I arbejdsplanen er også udarbejdet skitse til et værktøj, der kan anvendes til at vurdere kalvenes trivsel gennem de første ugers opvækst hos mælkeproducenten. Her er vi udfordret af manglende indberetninger af fødselsvægte, men vi arbejder videre på at finde den bedst mulige løsning på udfordringen.

AP5. Elitens kalvepassere

Denne arbejdsplan er kommet godt fra start. Der er indledningsvis afholdt to regionale opstartsmøder med gennemgang af 'grundviden' om kalve og kalvepasning, som vi regner for en forudsætning for, at alle i grupperne kan bidrage og arbejde kvalificeret videre med mere specialiserede problemstillinger.

Herefter er der dannet 6 grupper bestående af 6-8 landmænd, driftsledere og kalvepassere. Alle grupperne har her ved årets afslutning været samlet to gange. Møderne i de 6 grupper afholdes på skift på de bedrifter, hvor gruppens deltagere arbejder. Møderne indeholder såvel teori som praktisk træning i kalvestalden. Den praktiske del omfatter bl.a. praktisk træning i sundhedsscreening af kalve, vægtvurdering ved anvendelse af målebånd, overvågning af råmælkskvalitet og råmælksrutiner. De

deltagende kalvepassere gennemfører i forløbet en række registreringer i egen besætning. Registreringerne omfatter bl.a. tilvækst hos småkalve, råmælkskvalitet, forhold omkring fodring og medicinregistrering. Alt dette muliggør en tæt opfølgning på besætningernes sundhed og

produktivitet. 'Staldskolemodellen' som anvendes i denne arbejdsplan fungerer foreløbig supergodt i denne sammenhæng. De planlagte aktiviteter kører derfor ufortrødet videre i 2024.

Note 17. Krydsningskvier som naturplejere SEGES Innovation

Projektets formål

Formålet er at forbedre økonomien og reducere klimabelastningen ved oksekødsproduktion fra naturpleje gennem effektiv anvendelse af krydsningskvier fremfor ammekvæg til produktion af høj kvalitetskød

Projektets hovedaktiviteter

Projektet har én arbejdsplan med samme titel som projektet.

Projektet har undersøgt en alternativ måde at opdrætte x-kvier på med fokus på udnyttelse af ekstensive græsarealer/naturpleje og med fokus på fastlæggelse af produktionsøkonomi og klimabelastning.

Der er gennemført 3 forskellige aktiviteter i projektet: 1. En demonstration i praksis af krydsningskvieproduktion med naturpleje, 2. En produktionsøkonomisk opgørelse af krydsningskvieproduktion med naturpleje, og 3. En sammenligning af krydsningskvier med naturpleje med relevante alternativer vedr. produktion inkl. de forventede effekter på kød- og spisekvalitet. Resultaterne vedr. klimabelastning og produktionsøkonomi er ikke direkte sammenlignet med alternative produktionsformer, men det kan gøres på basis af de tilvejebragte opgørelser, der er lavet i standardopsætning. Dette kan umiddelbart udføres af enhver ved brug af det sidste års udarbejdede regnearksværktøj til beregning af produktionsøkonomi ved produktionen af krydsningskvier med titlen:

"Værktøj til at beregne økonomien i krydsningskvier og -stude"

https://www.landbrugsinfo.dk/public/9/1/c/avl_reproduktion_varktøj_beregne_økonomi_krydsningskvier_stude

I 2023 har vi som ansøgt afsluttet dataindsamling til og med de dyr, der er slagtet i oktober. Efter at projektet blev udvidet til også at omfatte 2023 har vi fået et langt bedre datagrundlag (flere x-kvier med i opgørelsen). Vi har således haft mulighed for at lave opgørelser på kvier, der er indsat efter projektstart og at kunne sammenligne disse resultater med kvier indsat før projektstart. Den første opgørelse blev lavet ultimo 2022. Med årets opgørelse har vi altså fået et mål for, om projektet har flyttet noget i de tre medvirkende besætninger. Der er lavet opgørelser af vejninger, slagtninger og produktionsøkonomi. Desuden er der på basis af de kvier, der er slagtet i 2023 lavet standard klimaberegninger. Sådanne beregnede klimadata er vigtige også til brug i andre sammenhænge, når dansk kvægbrug skal finde alternative veje til en fortsat kødproduktion med reduceret klimaaftryk.

Note 18. Dyrevelfærd vurderet ud fra dyrebaserede velfærdsindikatorer SEGES Innovation

Projektets formål

Projektets formål er at forbedre vurderingen af dyrevelfærden i danske kvægbesætninger ved brug af dyrevelfærdsindikatorer i stedet for alene at fokusere på mindstekrav til staldenes fysiske indretning.

Projektets hovedaktiviteter

- Der blev gennemført en dataanalyse af indsamlede data fra 2022 fra besøg i 21 besætninger
- Metoden udviklet i 2022, med skalavurdering af i alt 10 dyrebaserede velfærdsindikatorer på en statistisk udpeget gruppe af køer i en besætning, blev vurderet på baggrund af dataanalysen samt praktiske erfaringer fra de 21 gennemførte besætningsbesøg.
- Det blev konkluderet at metoden var anvendelig, men at den ikke kunne forventes at være fintfølsom nok til i en stald at kunne detektere ændringer i dyrevelfærden, via en før og efter måling, som følge af relativ små ændringer i staldindretning.
- I stedet fandtes metoden god nok til at kunne måle om der måtte være forskel i dyrevelfærden afhængig af staldindretning, såfremt der i en undersøgelse indgik flere besætninger, grupperet efter definerede kriterier for staldindretning.
- På denne baggrund blev der indsendt en ændringsansøgning.
- Det blev vurderet at der skulle indgå ca. 20 besætninger i en gruppe og at data fra de allerede besøgte besætninger i 2022 kunne indgå i undersøgelsen, idet der ikke blev ændret på hverken hvilke indikatorer, der skulle vurderes eller skalaer for vurdering.
- Ud fra en bruttoliste over stalde baseret på udtræk fra kommunernes arkiver over byggesager, blev yderligere besætninger udpeget som mulige deltagere, grupperet efter udvalgte staldmål, fx Gruppe 1: sengebåse på mindst 3,0 m (lukket front) og gangbredde på mindst 2,6 m; Gruppe 2: sengelængde 2,6-3,0 m og gangredde på 2,4-2,6 m; Gruppe 3: sengelængde under 2,6 m og gangbredde under 2,4 m.
- Den i 2022 udviklede app til registreringer blev justeret i forhold til erfaringer i forbindelse med dataindsamlingen i 2022.
- To teknikere blev trænet i vurderingsmetoden og brugen af app'en. De kontaktede efterfølgende besætningerne og tilstræbte at planlægge besøg i lige mange besætninger i hver af de tre grupper.
- De to teknikere gennemførte i alt 39 besætningsbesøg. Ved konkrete opmålinger i de besøgte stalde fandtes at en del planlagte gruppe 1 stalde reelt tilhørte enten gruppe 2 eller 3. Det blev der taget højde for i løbet af besøgsperioden.
- Efter afslutning af besætningsbesøgene blev rådata gennemgået og vurderet i forhold til at indgå i en model for et dyrevelfærdsindeks. Hertil bidrog ekstern bistand i forhold til at bestemme bedst mulige beregningsmodel.
- Der blev udviklet en metode til at beregne et samlet dyrevelfærdsindeks for en besætning, baseret på dels de i besætningen indsamlede velfærdsindikatorer og dels på et besætningsudtræk fra

kvægdatabasen af velfærdsrelevante registreringer.

- Resultaterne af dataanalysen blev drøftet og sammenfattet i en projektrapport.
- Deltagende besætninger har efter aftale fået tilsendt deres eget velfærdsindeks og et benchmark baseret på de andre deltagende besætninger.
- Derudover er der gennemført formidlingsaktiviteter

Note 19. Bæredygtig slagtekalvefodring nu Aarhus Universitet

Projektets formål

Projektets formål er at give grundlag for en bæredygtig slagtekalvefodring, så slagtekalveproducenterne kan fodre på en måde, der giver sund vom, god velfærd, billig fodring, lavt klimaaftryk, høj tilvækst og god økonomi.

Projektets hovedaktiviteter

Generelt:

Projektet er forløbet planmæssigt, og de planlagte 2023 aktiviteter er gennemført.

AP1: Produktionsforsøg og metanproduktion

Blok 2 af slagtekalveforsøget på DKC er afsluttet med slagtning af de 32 kalve i januar 2023.

Såvel GUL som GRØN slagtekalveration har fungeret fint, og kalvene har generelt vokset godt. Pga holdbarhedsmæssige problemer af kolbemajsen, blev denne dog erstattet af majsmel og helsædsmajsensilage fra efteråret 2022 og frem til forsøgets slutning. Dette blev gjort uden at ændre GUL rations næringsstofindhold mm. Men den ændrede GUL ration var nødvendig og den fungerede fint. Tilvæksten har været god i blok 2, men knap så høj som i blok 1. Samlet set har nettotilvæksten i forsøget været meget høj for både GUL og GRØN med tendens til bedst tilvækst for GRØN. Sundheden har generelt været god. Der var dog flere slagtebemærkninger for blok 2 end for blok 1's dyr. Et dyr på GUL stjal meget af den forkerte ration, omen ellers var stjæleri ikke et problem. Det pågældende dyr er ikke medtaget i forsøgsopgørelsen.

Resultaterne fra forsøget inklusive metankammermålingerne er opgjort statistisk og præsenteret i både DK mundtligt som skriftligt og det samme ved international kongres i Frankrig.

Der er lavet flere analyser på foder og gødning i løbet af 2023. Der er foretaget dataopgørelser og statistiske analyser. Der er påbegyndt udarbejdelse af manuskripter til internationale artikler.

AP2: Æde- og socialadfærd

Der er lavet endnu en opgørelse af ædeadfærd mm, og disse samt de i 2022-opgjorte resultater har indgået i en videnskabelig publikation, der næsten er færdigbearbejdet.

AP3: Klima og miljøbelastning samt produktionsøkonomi

Der er lavet beregninger på foderrationernes klimabelastning, og klimaberegninger ud fra data vedr. enterisk metanproduktion målt i metankammerforsøg. Sammen med databasetal for gødning, kulstofindlejring og land use change (LUC) er det hele samlet i en klimaberegning (LCA) udført efter internationalt anerkendte principper. Denne LCA omfatter hele kalvens liv, dvs. fra fødsel til slagtning ved 12 mdr. alderen. Der er desuden med brug af relevante priser på input og outputfaktorer lavet dækningsbidragskalkuler for GUL hhv GRØN ration. Der er desuden påbegyndt følsomhedsanalyser baseret på ændrede priser på foderemnerne i forhold til, hvordan det vil påvirke produktionsøkonomien. Dette er gjort ud fra, at foderet er en stor omkostning, og samtidig er foderpriser labile, så derfor har denne følsomhedsanalyse været prioriteret

Note 20. Bæredygtig slagtekalvefodring nu Aarhus Universitet

Projektets formål

Projektets formål er at give grundlag for en bæredygtig slagtekalvefodring, så slagtekalveproducenterne kan

fodre på en måde, der giver sund vom, god velfærd, billig fodring, lavt klimaaftryk, høj tilvækst og god økonomi.

Projektets hovedaktiviteter

Generelt:

Projektet er forløbet planmæssigt, og de planlagte 2023 aktiviteter er gennemført.

AP1: Produktionsforsøg og metanproduktion

Blok 2 af slagtekalveforsøget på DKC er afsluttet med slagting af de 32 kalve i januar 2023.

Såvel GUL som GRØN slagtekalveration har fungeret fint, og kalvene har generelt vokset godt. Pga holdbarhedsmæssige problemer af kolbemajsen, blev denne dog erstattet af majsmel og helsædsmajsensilage fra efteråret 2022 og frem til forsøgets slutning. Dette blev gjort uden at ændre GUL rations næringsstofindhold mm. Men den ændrede GUL ration var nødvendig og den fungerede fint.

Tilvæksten har været god i blok 2, men knap så høj som i blok 1. Samlet set har nettotilvæksten i forsøget været meget høj for både GUL og GRØN med tendens til bedst tilvækst for GRØN. Sundheden har generelt været god. Der var dog flere slagtebemærkninger for blok 2 end for blok 1's dyr. Et dyr på GUL stjal meget af den forkerte ration, ouden ellers var stjæleri ikke et problem. Det pågældende dyr er ikke medtaget i forsøgsopgørelsen.

Resultaterne fra forsøget inklusive metankammermålingerne er opgjort statistisk og præsenteret i både DK mundtligt som skriftligt og det samme ved international kongres i Frankrig.

Der er lavet flere analyser på foder og gødning i løbet af 2023. Der er foretaget dataopgørelser og statistiske analyser. Der er påbegyndt udarbejdelse af manuskripter til internationale artikler.

AP2: Æde- og socialadfærd

Der er lavet endnu en opgørelse af ædeadfærd mm, og disse samt de i 2022-opgjorte resultater har indgået i en videnskabelig publikation, der næsten er færdigbearbejdet.

AP3: Klima og miljøbelastning samt produktionsøkonomi

Der er lavet beregninger på foderrationernes klimabelastning, og klimaberegninger ud fra data vedr. enterisk metanproduktion målt i metankammerforsøg. Sammen med databasetal for gødning, kulstofindlejring og land use change (LUC) er det hele er samlet i en klimaberegning (LCA) udført efter internationalt anerkendte principper. Denne LCA omfatter hele kalvens liv, dvs. fra fødsel til slagting ved 12 mdr. alderen. Der er desuden med brug af relevante priser på input og outputfaktorer lavet dækningsbidragskalkuler for GUL hhv GRØN ration. Der er desuden påbegyndt følsomhedsanalyser baseret på ændrede priser på foderemnerne i forhold til, hvordan det vil påvirke produktionsøkonomien. Dette er gjort ud fra, at foderet er en stor omkostning, og samtidig er foderpriser labile, så derfor har denne følsomhedsanalyse været prioriteret.

Note 21. Visionudstyr til detektion af slagtekropsforureninger – implementering Teknologisk Institut, DMRI

Projektets formål

Projektets formål er at videreudvikle systemet til at dække indersiden af slagtekroppen, så en helkropsdækning opnås, samt at inkludere detektion af hår og pelsrester. Dertil er formålet at afklare anvendelsen af data fra systemet, så den nye information bliver brugt optimalt under den daglige drift på slagteriet.

Projektets hovedaktiviteter

Detektionsalgoritmen til identifikation af gødning på slagtekroppens yderside er blevet opdateret med forbedret identifikation og annotering. En omfattende samling af referencebilleder er blevet annoteret for at

sikre et solidt datagrundlag til algoritmens videre udvikling.

Der er arbejdet på at udvide algoritmen til også at kunne detektere andre typer forureninger, herunder hår og pelsrester. Dette arbejde har krævet ny annotering og detaljeret gennemgang af en stor mængde billeder. Det har imidlertid ikke være muligt at opnå tilstrækkeligt materiale til træning og validering af algoritmen, da pelsrester forekommer meget sjældent.

Systemets effektivitet er blevet evalueret på værtsslagteriet med BCC-3 systemet, hvor særlig opmærksomhed er blevet givet til, hvordan visualiseringen bedst understøtter håndteringen af gødningsforurening.

Endelig er de indsamlede detektionsdata anvendt til at skabe et statistisk overblik over forekomsten af forureninger på specifikke områder af slagtekroppen. Dette inkluderer en analyse af mulige årsager til disse forekomster baseret på korrelationer med andre forhold på slagteriet, såsom tidspunktet for forekomsten, vejret, forskellige transportører eller leverandører.

Note 22. Optimeret kvalitet af burgerbøffer **Teknologisk Institut, DMRI**

Projektets formål

At forbedre konkurrenceevnen for dansk producerede burgerbøffer.

Projektets hovedaktiviteter

Jf. reduceret tilskud og ændringsansøgning af 14. december 2022 omfatter projektet alene Aktivitet 2 (Minimering af "cupping-effekt" under tilberedning).

Gennemførte aktiviteter til minimering af "cupping-effekt" under tilberedning:

- Produktionsgennemgang på en virksomhed
- Fire tilberedningsforsøg på DMRI med råvarer fra virksomhed for at afklare årsagssammenhænge til, hvorfor "cupping" opstår ved tilberedningen
- Produktionsforsøg på virksomhed på 2 produktionslinjer med udtag af i alt 9 forskellige produkter/pakningsmetoder til efterfølgende tilberedningsforsøg på DMRI
- Udarbejdelse af forsøgsrapporter og øvrig formidling

Note 23. Registreringssystemer for slagtedata fra kvæg **Teknologisk Institut, DMRI**

Projektets formål

Formålet er at sikre adgang til et slagtedatasystem, som opfylder de krav, der stilles ved slagtning af kreaturer, så behovet for produktstyring og dataopsamling under produktionsforløbet tilgodeses.

Projektets hovedaktiviteter

I projektet er der udviklet nye løsninger og tilpasninger i takt med de ændrede, eller nye, krav til slagtedatasystemet.

- MesterPC plugin til registrering af gødning er opdateret.
- MesterPC plugin over gødningsplaceringer er tilpasset kreaturer og implementeret på kreaturslagterierne.
- MesterPC plugin til kølerumsoversigt er opdateret. Herved sikres kvaliteten af registreringerne, og brugeren gives en mere overskuelig oversigt.
- MesterPC release udsendt med flere, mindre rettelser og opdateringer.

- Ny nødslagtningsterminal til erstatning af den nuværende papirløsning er beskrevet i samarbejde med branchen. Den nye terminal vil understøtte alle nuværende funktioner fra stald-, CKR- og vejeterminalen.
- Ny nødslagtningsterminal til erstatning af den nuværende papirløsning er færdig og installeret på slagteri. SW stilles til rådighed for øvrige slagterier.

IT-Slagtegangssystem er tilpasset til de ovenstående plugins.

Der har været et bredt samarbejde med kreaturslagterier, veterinære myndigheder og Klassificeringskontrollen omkring de forskellige, gennemførte aktiviteter i projektet

Note 24. Kontrol med klassificering m.m. af svin og kvæg **Klassificeringsudvalget**

Projektets formål

Projektet skal sikre, at grundlaget for afregningen mellem slagteri og leverandør er korrekt, herunder at lovgivningen overholdes.

Projektets hovedaktiviteter

Klassificeringskontrollen gennemfører uanmeldte tilsyn på slagterier omfattet af lovgivning og/eller brancheordningen. Ved tilsynene kontrolleres, at slagtekroppen ved indvejning omfatter de dele, der jf. lovgivning skal være der – hverken mere eller mindre. Herunder kontrolleres, at slagteriet lever op til sine forpligtelser, hvis der er afskåret dele, som slagteriet skal kompensere for. Det sikres, at klassificeringen (kød % / form, farve og fedme) i videst muligt omfang er uafhængigt af slagtested. Dette foregår dels ved analyse af store mængder slagtedata dels ved kontrol af de fysiske forhold på stedet. Frekvensen af tilsyn er bestemt af resultaterne fra tidligere tilsyn og analyse af store mængder slagtedata, hvor slagterier sammenlignes mht. nøgletal. Det mindste antal tilsyn pr. slagteri er jf. lovgivningen 2 gange pr. kvartal. Der føres tilsyn med brancheregler for slagtning af hangrise, leverandørmærkning mv. Det er regler fastsat af branchen, som er frivillige at tilmelde sig, men som omfatter næsten alle slagtede svin i Danmark og hovedparten af søerne. Som krævet af EU deltager Chefinspektøren ved Klassificeringskontrollen i møder i EU-Kommissionen, hvor spørgsmål m.v. vedrørende det gennemførte tilsyn med vejning, klassificering og prisrapportering af svin, kvæg og får (lam) i de enkelte medlemslande (herunder Danmark) bliver rejst. Chefinspektøren deltager desuden efter aftale med Landbrugsstyrelsen i evt. ekstraordinære møder i EU-Kommissionen.

Note 25. Okse gør grønt **Food Organisation of Denmark**

Projektets formål

Formålet med projektet Okse på Dagsordenen har været, at invitere fagprofessionelle og madinteresserede danskere til at tage del i en nuanceret debat om oksekødets plads på fremtidens tallerken.

Projektets hovedaktiviteter

Fonden har været med til at finansiere følgende aktiviteter og arbejdsplaner:

Arbejdsplan 1: Gennemførelse af tre okse-events.

I 2023 har vi stået bag tre store netværksarrangementer, hvor flere end 600 deltagere har siddet/stået med til bords, mens vi lystigt har debatteret oksekødets fordele og ulemper. I debatten har vi inkluderet viden fra udvalgte eksperter og fagpersoner, der har givet indblik, inspiration og anledning til videre arbejde.

De tre okseevents blev afholdt under Madens Folkemøde 2. juni, madfestivalen Copenhagen Cooking 21. august og Food Festival 1. september.

Arbejdsplan 2: Udbredelse af viden om okse i grøn mad:

Som en del af projektet har vi, i samarbejde med kokkene Kamilla Seidler, Dak Wichangoen og Pernille Vejrum, udviklet og formidlet 20 lækre grønne opskrifter, hvori oksekødet indgår, som smagsgiver. Opskrifterne er blevet delt via egne kanaler, eksterne kanaler hos Landbrug & Fødevarer og via videoformidling på sociale medier.

Ydermere har fonden været med til at finansiere produktion og distribution af et spændende okse-magasin, der samler de erfaringer, som vi har gjort os fra netværksdebatteerne - kombineret med faglig viden, nuanceret vinkler og smagfulde opskrifter. Magasinet udkommer medio december og deles med partnere, madprofessionelle, deltagere, slagtere, madinteresserede mfl.

Note 26. Afgræsning af efterafgrøder Center for Frilandsdyr

Projektets formål er at indsamle og formidle viden om afgræsning af efterafgrøder og betydning for næringsstofomsætning, klimaaftryk og økonomi.

Indsamling af viden om afgræsning af efterafgrøder herunder:

- 1) Overblik over regler for konventionelle og økologiske producenter: Der samles op på reglerne for de forskellige efterafgrøde-ordningerne med fokus på hvordan afgræsning passer ind og hvilke krav, der skal opfyldes.
- 2) Beskrivelse af planter og frøblandinger, som er egnet til afgræsning og indsamling af pris for etablering.
- 3) Erfaringsindsamling hos 3-4 kvægproducenter: Landmændene interviewes vedrørende deres erfaringer med afgræsning af efterafgrøder, valg af dyr, samt løsninger til hegning og vanding. Såfremt landmændene ikke har tidligere registreringer af dyrenes tilvækst på efterafgrødearealerne, udføres vejninger og huldvurdering af dyrene ved indsætning og flytning fra efterafgrødearealer for at vurdere tilvækst og vægtændringer i efteråret 2023. Dette for at give et estimat over hvor mange foderenheder, dyrene har hentet fra efterafgrøderne.
- 4) Betydning for næringsstofomsætning og klimaaftryk i forhold til tidspunktet på året, hvor der afgræsses. I samarbejde med forskere fra AU og Innovationscenter for Økologisk Landbrug vurderes og beskrives betydningen for næringsstoffernes udnyttelse og forventede emission af klimagasser ved at lade efterafgrøden afgræsse, samt hvilken betydning tidspunktet for afgræsningen har.
- 5) Betydning for kvægets klimaaftryk vurderes ved at gennemføre klimahandlingsplaner for 2-3 kvægproducenter for at afdække spørgsmålet om hvad det vil betyde pr måned, der afgræsses på efterafgrøder, fremfor en situation med staldfodring.
- 6) Den økonomisk betydning beregnes for de samme 2-3 kvægproducenter

Der udarbejdes et faktaark med gode råd vedrørende afgræsning af efterafgrøder med fordele og ulemper i forhold til dyreholdet, næringsstofomsætningen, klimaaftrykket og økonomien. Interview om landmændenes erfaringer publiceres som artikler til et landbrugsfaglige medie. Derudover samles erfaringer og gode råd i en video. Der afholdes et stald/mark-møde hos en af de deltagende landmænd.

Note 27. Den gode afgræsningsplan – sådan fremmes biodiversiteten på naturarealer Center for Frilandsdyr

Projektets formål

Projektet vil gøre det nemmere for kvægbrugere at beskytte og forbedre biodiversiteten på ejendomme med græssende kvæg, ved at øge kendskabet til hvordan målrettet afgræsning på den enkelte bedrift kan forbedre biodiversiteten.

Projektets hovedaktiviteter

Arbejdet gennemføres i samarbejde med Aarhus Universitet, Innovationscenter for økologisk Landbrug, SEGES og en fokusgruppe bestående af 3 landmænd, der arbejder med naturpleje som speciale.

"Den gode afgræsningsplan" vil både være en vejledning til at vurdere naturarealet og en vejledning i hvordan forskellige naturtyper kan forvaltes i forhold til afgræsning med kvæg med tiltag og managementpraksis, der virker fremmende på biodiversiteten på arealerne.

Aktiviteter i projektet:

- Beskrivelse af hvad afgræsning gør godt for og hvordan kvægets afgræsning kan bidrage positivt til biodiversiteten (2022)
- Vurdering af naturarealet med vejledningsmaterialet Kend Din Natur. Der arbejdes på at forvaltning af naturarealet skal gøres nemmere for landmanden, så han er bedre i stand til selv at følge udviklingen af biodiversiteten på arealerne. Dette gøres ved at udpege nogle biodiversitetsindikatorer i form af specifikke, men let genkendelige arter, som kan anvendes som pejlemærke for høj biodiversitet i den enkelte region og på den udvalgte arealtype. Det kan være planter, insekter, fugle og andre dyr. De udvalgte artsindikatorer beskrives og illustreres i forhold til udseende og hvordan de genkendes. For plantearter kan det være en beskrivelse af hvordan de udvikler sig over sommeren/på forskellige stadier med angivelse af hvordan de formerer sig, hvornår blomstringen starter og slutter, hvornår de evt. kaster frø og lignende artsspecifikke informationer. Samtidig angives hvilken periode planten ikke bør afgræsses, eller bør afgræsses med lavt dyretryk, og hvilke forhold, der skal til for at dens udbredelse fremmes. Desuden en kort beskrivelse af hvilke faunainteraktioner arten indgår i. I naturplejen er der også nogle plantearter som man ønsker at reducere forekomsten af. For disse planter beskrives der hvilke metoder og afgræsningspraksis, der skal til for at begrænse udbredelsen af planten. Materialet skal gøre landmanden i stand til at kunne identificere de forskellige udvalgte indikatorarter med rimelig sikkerhed, så han/hun kan udpege de arealer, hvor der er god mulighed for at fremme biodiversiteten, samt give mulighed for at lægge en god afgræsningsplan. Der udarbejdes et udkast til materialet i første halvdel af 2023.
- Den Gode Afgræsningsplan: Der udarbejdes en overordnet forvaltningsplan, hvor tiltag og indsatserne på forskellige naturtyper beskrives. Praktiske udfordringer ved at gennemføre forvaltningsplanerne i praksis diskuteres sammen med fokusgruppen. Herunder hvilke dilemmaer der kan opstå for en landmand, der ønsker at fremme biodiversiteten. Arbejdet skal resultere i 1) Den Gode Afgræsningsplan - en beskrivelse af afgræsningsmanagement på forskellige naturtyper (første udkast til materialet udarbejdes i første halvdel af 2023), 2) Et notat, der viser hvilke barrierer der er og hvilke handlemuligheder vi kan opstille (et notat udarbejdes i 2024).
- Økonomisk betydning af at fremme biodiversitet. En ændring i dyretryk og afgræsningsmanagement kan få betydning for landmandens økonomiske afkast. Der vil formentlig blive behov for at flytte dyr hyppigere og hegne mere ind i mindre parceller. Det skal afklares hvilken betydning det har hvis krav til afgræsning ikke opfyldes ift. støttebetingelser eller hvis arealer overgår til paragraf-3 arealer. Der vil være en økonomisk betydning for de arealer, der bliver ny-udpeget som paragraf-3 areal. Samtidig undersøges hvilken rolle de nye ordninger med Ecoschemes kommer til at spille. I denne del af projektet skitseres betydningen af at ændre afgræsningsmanagement for landmanden som udfører naturplejen. Det er spørgsmål som vil blive undersøgt/beregnet og debatteret med projektgruppens aktører herunder de landmænd, som deltager i fokusgruppen. Emnet vil løbende blive taget op og resultaterne beskrives i et notat i 2024.

De 2 vejledningsmaterialer planlægges i projektets første år og videreudvikles i projektets 2. år og 3. år og skal være færdigbearbejdet i foråret 2024, hvor det formidles bredere ud.

Note 28. VetStat-Kvæg: Evaluering af dataopgørelser og forbedret kvantificering og forståelse af mønstre i medicinforbruget i kvægbesætninger Københavns Universitet

Projektets formål

Formålet er at øge værdien af medicindata indberettet til VetStat fra kvægbesætninger, så det kan bruges i

en så valid form som muligt i monitorering, rådgivning, forskning og myndighedsbetjening. Samtidig bygger projektet nødvendige kompetencer i de komplekse udtræk og analyser af VetStat-data fra kvægbruget.

Projektets hovedaktiviteter

Aktivitet 1: Effekt af beregningsmetode og tiltag til reduktion af antibiotikaforbrug

Formålet med aktiviteten var at sammenholde udviklingen i medicinforbruget baseret på forskellige opgørelsesmetoder og analysere det op imod lovgivnings- og frivillige branchetiltag til at reducere forbruget af forskellige antibiotikatyper.

I forbindelse med iværksættelsen af det nye VetStat 2.0 er der indført strammere håndtering af regler for datadeling af VetStat-data mellem Fødevarestyrelsen og institutioner, der arbejder med data fra database.

Der er derfor i løbet af 2023 etableret adgang til VetStat via en sikker KU-IT-server, som kun få legaliserede medarbejdere kan tilgå (herunder Jeanette Kristensen og Alice Puk Skarbye, der har arbejdet på dette projekt). Adgangen til VetStat via databaselink givet adgang til nye datatabeller, hvilket har krævet yderligere datamanagement. Der er opdateret samt udarbejdet nye softwarekoder, der kan ekstrahere data og samle data i meningsfulde datasæt, der kan bruges til videre analyser. Der er lavet standardiserede koder, der kan sikre ensartede beregninger af medicinforbruget. Tidligere har VetStat-data kunnet kobles direkte med CHR-data på CHR-numre. En pseudoanonymisering af VetStat-data har givet udfordringer med denne kobling. Der er lavet aftale om udlevering af en datanøgle i løbet af foråret 2024, som skulle afhjælpe dette, så der kan produceres detaljerede grafer over medicinudviklingen.

Data er desuden brugt i arbejde med benchmarking af totalt antibiotikaforbruget i forskellige typer af kvægbesætninger samt for sundhedsrådgivende kvægdyrlæger. Fejlgruber i datagrundlag og beregningerne brugt i benchmarking modeller er undersøgt således, at der kan benchmarkes på et oplyst grundlag med erkendelse fordele og begrænsninger ved de forskellige modeller.

Aktivitet 2: Sammenhæng mellem reelt medicinforbrug og VetStat-opgørelser

Erfaringerne fra feltstudiet med interviews i Aktivitet 3 (se nedenfor) viste, at det var nødvendigt at tage højde for bedriftsstrukturen af slagtekalveproduktioner for at få det mest retvisende billede af det samlede medicinforbrug i slagtekalveproduktioner baseret på VetStat-data. Således er der i Aktivitet 2 brugt en del tid på at identificere de korrekte bedriftsstrukturer (flere besætninger og ejendomme der tilhører samme bedrift) baseret på registrerede ejerforhold fra CHR. Justeringer i en tidligere gennemført analyse er udført i samarbejde med SEGES, hvor ph.d. studerende fra KU har været på eksternt studieophold. Analysen er baseret på tilgængelige registerdata fra Kvægdatabasen, CHR og Kvægdatabasen og undersøger, hvilke faktorer der havde betydning for antibiotikaforbruget i 116 slagtekalvebedrifter i året 2020 (dvs. produktionsstørrelse, andel af kvier i produktionen, andel af krydsningskalve blandt handyr, antal ejendomme i bedriften, dødelighed samt antal leverandører).

Fra bedrifterne i det gennemførte feltstudie er der indhentet samtykke til at trække data om enkeltdyrsbehandlinger for 2022 og 2023 fra de 28 bedrifter, der anvender DMS Dyreregistrering til behandlingsregistrering. Disse data vil blive sammenholdt med VetStat beregninger af daglige doser for at belyse VetStat-opgørelsernes sammenhæng med det gennemførte antal behandlinger i bedrifterne.

Aktivitet 3: Kortlægning og effekt af forskellige behandlingsstrategier i kvægbruget

Der er af ph.d. studerende gennemført besøg i 36 slagtekalveproduktioner spredt over hele Danmark. Besætningsejere/driftsledere er interviewet under staldvandring og en lang række spørgsmål er besvaret gennem åben samtale og opfølgende spørgsmål og fremvisning af forhold. Fokus har været på medicinbehandling, indsætnings-, vaccinations- og behandlingsstrategier, brug af besætningsdiagnoser og sygdomshåndtering hos kalvene. Et andet delmål har været at sikre den ph.d. studerendes kendskab til produktionsformen. De indsamlede informationer er under bearbejdning.

Note 29. Den animalske fødevarerektors fremtid: Den tredobbelte udfordring Københavns Universitet

Projektets formål

At opbygge en solid vidensbasis om dynamikker og scenarier for fremtidens globale efterspørgsel, produktion og handel med kød- og mejeriprodukter til gavn for industriens forretningsstrategier. Målet nås ved i) systematisk dataindsamling og dialog om industriens vidensbehov, ii) state-of-the-art økonomiske analyser og modellering og iii) solid formidling af resultater til beslutningstagere

Projektets hovedaktiviteter

Projektets hovedaktiviteter i bevillingsåret:

Beskriv de gennemførte aktiviteter og dermed hvad fonden har medfinansieret. Beskrivelsen skal omfatte eventuelle arbejdspekters titler samt aktiviteterne inden for de enkelte pakker. Beskrivelsen bør højst fylde ca. hvad der svarer til en A4-side.

WP1. Indsats 1.1, 1.2 og 1.3 er gennemført. Indsatsen har ført til i) estimerede adfærdsparametre for efterspørgslen efter okse-, svine- og fjerkrækød samt forskellige kategorier af mejeriprodukter på globalt niveau og for udvalgte centrale lande, samt ii) fremskrivninger af efterspørgselsudviklingen for en række kød- og mejeriprodukt-kategorier i udvalgte lande, baseret på estimerede efterspørgselsparametre, indkomstudvikling, demografisk udvikling og trends i kostmønstrene. Indsats 1.4 er gennemført i 2022 og 2023, med fokus på udvælgelse, fortolkning og analyse af relevante kostanbefalinger og udforskning af disse anbefalingers potentielle betydning for den fremtidige efterspørgsel efter kød og mejeriprodukter. Resultater af disse analyser er indarbejdet i projektets økonomiske modelværktøj med henblik på fremskrivninger og scenarieanalyser.

WP2. Indsats 2.2 har haft hovedvægt i 2021-2022 og har ført til i) beskrivelse af et sæt sandsynlige reduktionsmål for drivhusgasser for forskellige typer kød- og mejeriprodukter i centrale lande, ii) beskrivelse af forpligtelser til implementeringer for kød- og mejerisektorerne i udvalgte lande, givet de beskrevne lande- og sektorspecifikke reduktionsmål og fremskrevne emissionsudviklinger. Indsats 2.3 er gennemført i 2022 og 2023 og har omfattet opstilling af sektorvise scenarier for landenes emissionsreduktionsmålsætninger, sektorvise scenarier for udvikling i emissions-intensiteter, samt modelanalyser og tolkning af modelresultater. Indsats 2.3 er afsluttet, og resultater heraf har været fremlagt på videnskabelige konferencer.

WP3. Indsats 3.2 har haft fokus på numerisk kalibrering af det anvendte modelsystem. Som led i kalibreringen har indgået indarbejdelse og modificering af centrale adfærdsrelationer og –parametre i modellen. Dette har givet mulighed for at konfigurere adskillige alternative efterspørgsels- og udbudsscenarier (fra WP1 og WP2), som hver især kan belyses under alternative antagelser om handelspolitik og –teknologi (fra 3.1). Indsats 3.3 har gennemført model-simulationer af de scenarier som er opstillet og kalibreret under indsats 3.1 og 3.2, ved hjælp af en anvendt global generel ligevægtsmodel. Herigennem er der opnået resultater for forventede effekter på mængde- og prisniveauer for handel med kød- og mejeriprodukter. Resultaterne er dekomponeret til underliggende kød- og mejeri-kategorier for importerende og eksporterende lande over årene for de opstillede scenarier, så der opnås en detaljeret og sektorrelevant indsigt. Indsats 3.2 blev startet i 2022 og der foreligger udkast til et teknisk dokument med modelspecifikationer og kalibreringen af scenarier. Indsats 3.3. blev påbegyndt i 2022 og er afsluttet i 2023.

Note 30. De stivbenede kalve – årsag og fremtid? Gråsten Kvægpraksis (Trine Fredslund)

Projektets formål

Formålet med projektet var at undersøge hvad der er årsag til, at nogle kalve bevæger sig med stive forben i danske slagtekalvebesætninger.

Projektets hovedaktiviteter

Identificering af mulige differentialdiagnoser: Inden den praktiske del af projektet blev påbegyndt, blev mulige årsager til symptomerne hos kalvene diskuteret med fagpersoner indenfor klove og lemmer hos kvæg, samt

gennem litteraturstudier. Derudover blev det undersøgt, om der findes lignende symptombillede hos f.eks. svin eller heste, og om der kan drages paralleller til kalve med stive forben.

Der vil blive udarbejdet udførlige praktiske undersøgelsesprotokoller for at sikre, at både den kliniske undersøgelse af påvirkede kalve og den efterfølgende postmortelle undersøgelse af forbenene blev udført systematisk.

Undersøgelse af stivbenede kalve i besætninger: Tolv kalve blev underlagt en til tre kliniske undersøgelser hen over en periode på 1-4 mdr. i besætningerne forud for slag, for at vurdere de kliniske symptomer og udviklingen hen over tid. De kliniske undersøgelser bestod i en almen undersøgelse (huld/hårlag), samt inspektion, palpation, visitation og vurdering af underben og klovene hos de kalve, som kunne fikseres (n = 6), og en vurdering af kalvenes bevægelser. 3 kalve blev undersøgt 1 gang, 4 kalve blev undersøgt 2 gange og 5 kalve blev undersøgt 3 gange.

Makroskopisk patologi: Forben fra samtlige 50 case- og kontrolkalve indgik i den makroskopiske patologiske undersøgelse. Bagben indgik fra 27 ud af de 30 casekalve og 19 ud af de 20 kontrolkalve. Hele forbenet blev undersøgt postmortem fra kalve, som blev hjemmeslagt (n=1), mens for de resterende, som blev slagtet på slagteri, var forben afskåret ved forknæet og bagben afskåret under hasen, der blev undersøgt fra de kalve

Den makroskopiske postmortelle undersøgelse af kalvene bestod i visuel inspektion af ledflader, sener og seneskeder og saggitalsnit (gennemsavning på langs) af klovene fra forben.

Den mikroskopiske undersøgelse blev lavet på baggrund af vævsprøver af læderhudens lameller (dermis, epidermis og horn) udtaget med båndsav fra 9 casekalve og 5 kontrolkalve. Vurderingen blev lavet på en VAS-lignende skala; dvs. en vurdering mellem normale histologiske fund og maksimalt abnormal histologiske fund, svarende til klart laminitis-lignende udseende.

Fundene af undersøgelsen er sammendraget i artikelform.

Note 31. Immunoptimering af småkalve SAGRO I/S

Projektets formål

Formålet er at øge indholdet af antistoffer i udmalket råmælk samt i de efterfølgende 2-3 udmalkninger via koncentrering og sikre at alle kalve kan tildeles tilstrækkeligt med råmælk af en ønsket kvalitet. Målet er at validere en specifik forarbejdningsmetode til forbedring af råmælkskvaliteten samt at belyse de kort- og langsigtede effekter af at opnå optimal passiv immunisering af slagtekalve ift. sundhed, medicinforbrug og produktionseffektivitet.

Projektets hovedaktiviteter

Projektets hovedaktiviteter i bevillingsåret:

Phd afhandling som omhandler alle aktiviteter igennem den treårige projektperiode skrives og indleveres i juli 2023 og Phd forsvares i oktober 2023.

AP1a: Udvikling, test og validering af ultrafiltrering til koncentrering af IgG i råmælk

Statistiske dataanalyse, færdiggørelse af manual for anvendelse af ultrafiltrering til koncentrering af råmælk, samt udarbejdelse af manuskripter for videnskabelige artikler.

AP1b: Hovedafprøvningen - Tildeling af ultrafiltreret råmælk til spædekcalve på DKC

Statistiske dataanalyser gennemføres samt udarbejdelse af manuskript til videnskabelig artikel.

AP2b: Betydning af membranvalg ved UF af råmælk ift. tarmcellevækst og sårhelingssevne

Statistiske dataanalyse gennemføres samt udarbejdelse af manuskript til videnskabelig artikel.

Arbejdspakke 3. Den økonomiske værdi af en tilstrækkelig passiv immunisering af spædekælve AP3 har på basis af den viden, der er blevet frembragt i AP1 og AP2, sammenholdt med den videnskabelige litteratur der foreligger indenfor emnet, beregnet den økonomiske værdi af at opnå en tilstrækkelig passiv immunisering af spædekælve. Resultatet er en model for, hvad kalvenes immun- samt sundhedsstatus har af produktionsmæssig og økonomisk værdi for kvie, malkekøer samt slagtekælve ved salg. Der er blevet udarbejdet en cost-benefit-analyse, som kan anvendes på den enkelte malkekvægsbedrift, til at vurdere om en bedre immunisering af spædekælve og en deraf bedre sundhed, lavere kalvedødelighed og højere værdi ved salg til slagtekælveproducenten, kan opveje omkostningerne til optimering af råmælken via ultrafiltrering.